



Debesuota, dieną 35° naktį 30°
Saulė teka 7:09, leidžiasi 4:20

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, gruodžio-December 14 d., 1974 m.

Kaina 15c

294

NAFTOS VALSTYBĖS VĖL PAKELIA KAINAS

NATO VALSTYBĖS BAIGĖ POSĖDŽIUS SVARSTYDAMOS ENERGIJOS KRIZĖ

POINTE-A-PITRE. — Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing ir prezidentas Fordas šiandien susitiks Martinique saloje, Karibų jūroje. Ketvirtadienį prezidentas d'Estaing buvo sustojęs kitoje prancūzų saloje Gvadelupoje, kur jį pasitiko juodųjų demonstracijos, privertusios išaukti karinius dalinius. Aerodrome jį žmonės pasitiko draugiškai, nežūrint smarkaus lietaus, tačiau vėliau, rotušės arkštyje minios ėmė reikalauti nepriklausomybės, priekaištauti dėl Prancūzijos politikos šiose salose.

Politiniai komentatoriai laukia, kad Prancūzijos-Amerikos prezidentų susitikimas sumažins abiejų valstybių politinės linijos skirtumus. Jau nuo Charles de Gaulle laikų Prancūzija dažnai išsinaudoja Amerikos interesus. Paskutinis toks nesutartinis liečia Vakarų valstybių politiką naftos problemų sprendime. Sekretorius Kissingeris pasiūlė pramonės valstybėms bendrai sutarti savo laikyseną ir, tik susitarus savo tarpe, eiti į konferenciją su naftos gamintojais. Prancūzija, nenorėdama išsieti prieš arabų interesus, siūlo šaukti bendrą naftos gamintojų ir vartotojų konferenciją, kurioje dalyvautų ir skurdžiosios pasaulio valstybės.

Penktadienį pasibaigusioje Nato valstybių užsienio reikalų ministerių konferencijoje naftos sukelta ekonominė krizė irgi buvo paliesta. Ministeriai sutiko, kad Vakarams šiuo metu ne tiek gresia sovietai, kiek ekonominė ir energijos krizė. Iš 15 ministrų tik keli parėmė Prancūzijos politiką.

Britanijos James Callaghan pareiškė, kad Vakarai žygiuoja į depresiją, kokia buvo 1930 metais. Kissingeris nurodė, kad susėsti su naftos valstybėmis prie derybų stalo, Vakarams neturint vienos, sutartos pozicijos, būtų pavojinga. Kissingeris siūlė pasirosti bendrai linijai, kuri siektų naftos kainų stabilizavimo ir sumažinimo. Kitaip pasaulio valiuta susirinks į naftos valstybių rankas ir tas prievės prie ekonominės katastrofos.

Prokuroras Saxbė pakeičiamas kitu

WASHINGTONAS. — Valstybės prokuroras William Saxbė pasitraukia iš pareigų ir bus pakeičiamas ambasadorium Indijoje. Jo vieton, kaip skelbia Čikagos spauda, pakviestas Čikagos universiteto prezidentas, teisininkas Edward Levi.

Illinois prokuroras James Thompsonas atidengė, kad jam buvo siūloma Washingtono prokuroro asistento vieta, tačiau jis nutaręs pasilikti Čikagoje. J. Thompsono asistentai Illinois prokuratūroje gavo 24 teisingumo departamento pagyrimo laiškus už savo darbą keliant bylas prasižengusiems visuomenės tarnams. Iš viso tokių departamentų pagyrimų išduota 42.

PEKINAS. — Sen. M. Mansfield, kuris lankė Kiniją, applanke ligoninėje premjerą Chou En Lai. Senatorių palydėjo jo žmona ir Kinijos užsienio reikalų ministeris Chaoia Kuan hua.

MASKVA. — Slaptoji sovietų milicija padarė kratą menininko ir poeto Aleksandro Glazerio bute. Saugumiečiai konfiskavo knygy, įrengtųjų juostelių. Pats Glazeris buvo nuvežtas tardymui, tačiau vakare buvo paleistas.

IŠ VISO PASAULIO

BOŅA. — V. Vokietijos vyriausybė, sėkmingai apvaldžiusi savo infliaciją, paskelbė naują ekonominę programą, kurios tikslas sumažinti bedarbių skaičių ir sužadinti ekonominį augimą bei investavimus.

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai, reformuodami senus komitetus, paskyrė 20 naujų atstovų, tik išrinktų, į svarbius komitetus. Vienas ginkluotųjų gėjų komiteto naujas narys yra 25 metų Thomas Downey.

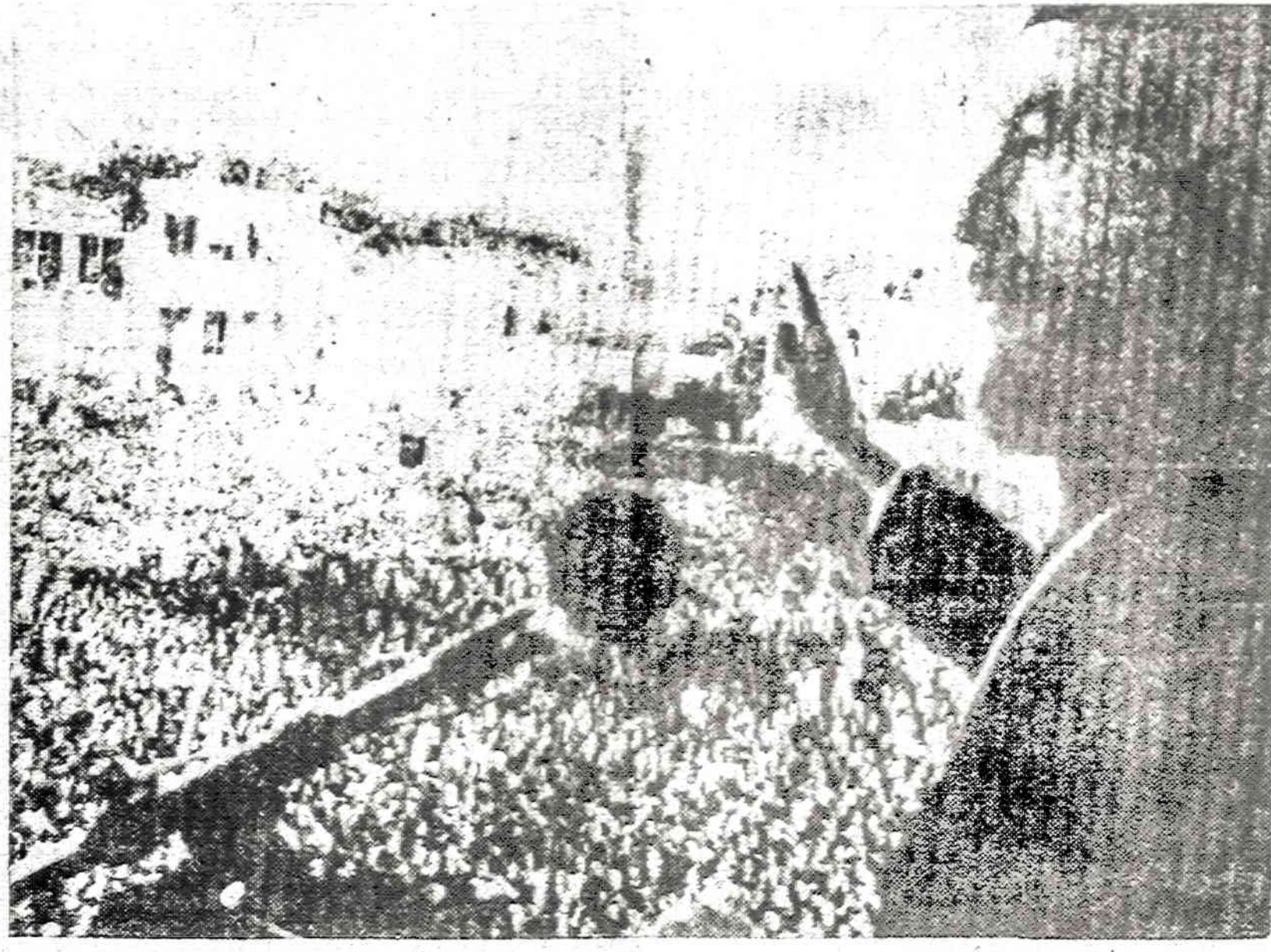
WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų teisinis komitetas ketvirtadienį patvirtino Nelsono Rockefellerio nominaciją į viceprezidento vietą 26-12 balsų. Visi komiteto respublikonai, kurių yra 17, balsavo už patvirtinimą, tačiau iš 21 demokrato net 12 balsavo prieš.

WASHINGTONAS. — Senato užsienio reikalų komitetas patvirtino jau seniai komitete užsėjęs Ženevos protokola, kuris buvo priimtas 1925 m. Protokolas pasmerkia cheminių ar bakterinių ginklų naudojimą karuose. Amerika iki šiol nebuvo prisijungusi prie šio protokolo, tačiau 1972 m. buvo padarytas pirmas žingsnis, kai Amerikoje buvo uždrausta gaminti ir krauti ir sandėliuoti biologinius ginklus.

ZVEZDNY GORODOK. — Sovietų kosmonautai, kurie grįžo išbandę naujus "Sojuz 16" erdvėlaivio įrengimus: Rukavišnikov ir Filipenko buvo apdovanoti Lenino ordinais. Spaudos konferencijoje jie pareiškė, kad sovietų erdvėlaivis yra paruoštas bendrai sovietų erdvės kelionei su amerikiečiais. Sovietų kosmonautų viršininkas generolas Šatalovas pasakė, kad amerikiečiams nebus parodytas naujai pagerintas sovietų erdvėlaivis. Tik prieš skridimą, ateinantį gegužės mėn. amerikiečiai galės su erdvėlaiviu susipažinti.

WASHINGTONAS. — Iš Pietinės Dakotos grupė galvijų augintojų atvežė 47 jautius į Washingtoną ir pristatė juos prie žemės ūkio departamento durų. Ūkininkai siūlė 10 jautukų sekretoriui Butz dovanų, kad jis patys įsitikintų, kiek daug kainuoja jų auginimas. Butz atsakė, kad jam įstatymai neleidžia priimti dovanų. Galvijų augintojai pasiekė savo tikslą, atkreipti visuomenės dėmesį į galvijų auginimo sunkumus.

BUENOS AIRES. — Liaudies Revoliucinė Armija Argentinoje atšaukė savo karininkų žudymo kampaniją, nes paskutiniame puolime Tucuman mieste teroristai netęčia nužudė karininko 3 metų dukterį ir kitą 5 metų dukterį sunkiai sužeidė. Komunistinė teroristų grupė buvo prisiekusi nužudyti 16 karininkų, tačiau iki atšaukimo nužudė tik 10.



Kipro prezidentą arkivyskupą Makarios Nikosijos mieste, sugrįžusį iš 5 mėn. egzilės, pasitiko 100.000 žmonių minia, kuriai jis pasakė padrasinantią kalbą.

Ekonominė JT deklaracija

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų asamblėja priėmė naują deklaraciją ekonominiams klausimais. Didžiosios pramonės valstybės tai deklaracijai priešinosi ir balsavo prieš ją. Amerika, Britanija, V. Vokietija, Danija, Belgija ir kt. Dešimts valstybių, jų tarpe Japonija, Prancūzija ir Kanada, susilaikė nuo balsavimo.

Deklaracijoje pabrėžiama, kad kiekviena valstybė turi pilną suverenumą tvarkyti savo žemės turtais ir ekonominius reikalus, reguliuoti užsienio investavimus.

Šios rezoliucijos, kuri neturi jokios teisinės vertės, šalininkai, ją lygina su žmogaus teisių ar kolonijų panaikinimo deklaracijomis. Ekonominė deklaracija pripažįsta teisę organizuoti atskirų pramonės šakų monopolius, kaip yra suorganizuotas naftos valstybių monopolis. Pripažįstama teisė nacionalizuoti užsienio bendrovių turtais be jokių kompensacijos garantijų.

Rezoliucijos oponentai tvirtina, kad neturtingų šalių pramonė nukentės, jei kapitalo investavimas bus apskundintas nacionalizavimo grasinimais.

Mažiau išleidžia kinų į Hong Kongą

HONG KONGAS. — Kinija atsisilėpė į Hong Kongo valdžios apeliavimą ir pradėjo išleisti iš Kinijos mažiau emigrantų. Hong Kongas sugrąžino į Kiniją apie 90 nelegalių imigrantų, kurių Kinijoje už pagėimą laukia bausmės. Nors Pekino vyriausybė nieko oficialiai neatsakė Hong Kongui, staiga sumažėjo legaliai iš Kinijos atvykstančių skaičius.

Pernai su legaliomis Kinijos vizomis į Hong Kongą atvyko 55,000 asmenų. Šiemet per 11 mėnesių legalių imigrantų buvo apie 80,000. Ir to skaičiaus tirštai apgyventam Hong Kongui yra daug. Praėjusį mėnesį kasdien iš Kinijos atvažiuodavo apie 95 asmenis. Paskutinėmis savaitėmis tas vidurkis sumažėjo iki 86.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Egipto užsienio reikalų ministeris Fahmy pasakė, kad jei Izraelis nori taikos, tai jis turi tuoj pat sustabdyti imigraciją į Izraelį ir užsaldyti ją 50-čiai metų.

♦ JAV senatas nutarė pagreitinti prekybos reformos įstatymo svarstymą ir jį kuo greičiau priimti. Įstatymas duos prezidentui galią suteikti prekybos lengvatas Sovietų Sąjungai ir valstybėms.

♦ Prezidentas Fordas vakar posėdyje su valstybės pramonės atstovais.

♦ Izraelio artilerija vakar dvi valandas apšaudė Libano Nabatieh miestelį, 15 namų sugriautų, sužeista 10 žmonių.

♦ Sekretorius Kissingeris Briuselyje pakartojo spaudos konferencijoje, kad jei arabų valstybės gali koordinuoti savo naftos politiką, tai tą patį galėtų padaryti ir naftos vartotojai.

♦ Du sovietų karo laivai atvyko į Egipto Aleksandrijos uostą.

♦ Watergate teisme buvo baigtas Erlichmano klausinėjimas. Vakaro savo parodymus pradėjo kaltinamojo buv. prokuroro asistento Robert Mardian liudininkai.

♦ Šešios P. Amerikos kavos respublikos pradėjo planuoti, kaip suvienodinti kainas, gaunamas už kavą. Venecuela pasiūlė paremti tas valstybes, kurios turės nuostolių sulaukdamas savo kavą nuo pardavimo mažomis kainomis. Nutarta suorganizuoti kavos augintojų sąjungą, panašią į naftos valstybių organizaciją.

♦ Čikagos politikas Roman Pucinski siūlo respublikonams neieškoti kandidato į mero vietą, bet paremti merą Daley. Tada rinkimai mažiau kainuotų ir sudarytų Čikagoje jaukią politinę atmosferą, nes vis vien niekas Daley nenugalės, pridėjo Pucinski.

ROMA. — Saudi Arabijos ambasada paskelbė, kad karalius Faisalas paskyrė 7 mil. dol. musulmonų metės Romoje statybų, nes metėčių Romoje iki šiol nėra.

MADRIDAS. — Ispanijos basų provincijos generalinį streiką baigė po 24 val.

P. Amerika žada mažiau ginkluotis

LIMA. — Aštuonios P. Amerikos valstybės, suvažiavusios Peru paminėti istorinio Ayacucho mūšio su Ispanijos kariuomene, nutarė paskelbti deklaraciją apie ginklavimo sumažinimą. Tos valstybės: Peru, Čilė, Panama, Kolumbija, Bolivija, Ekvadoras, Argentina ir Venecuela pažadėjo nepirkti ofensyvių ginklų.

JAV diplomatai sveikina šį žygį, nes praityje tarp tų valstybių yra buvę nemažai konfliktų ir nesutarimų bei įtampų. Pripažįstama, kad be Brazilijos dalyvavimo, kurios sienos su Egiptu, Kanados bei Kubos delegacijos.

Mūšio, kuriame Simonas Bolivaras prieš 150 m. nugalėjo ispanus, minėjime dalyvavo ir JAV, Kanados bei Kubos delegacijos.

RANGUNAS. — Burmos neramumose, kurie kilo dėl buv. Jungtinių Tautų sekretoriaus U Thanto laidotuvių, kareiviai ir policininkai nušovė 9 žmones. Minia puolė kelias policijos nuostabas ir geležinkelio stotyje sugrindavo 25 vagonus.



JAV armijos sekretorius Howard Callaway paskelbė vadina Pears raportą. Generolo William Pears komisija, atlikusi My Lai P. Vietnamo kaimo civilijų skerdynes, nustatė, kad 28 karininkai, įskaitant du kapelionus, bandė nuslėpti civilijų žudymą.

NAFTĄ EKSPORTUOJANČIOS ŠALYS NESIRUOŠIA PASIDUOTI SPAUDIMUI

VIENA. — OPEC valstybių (Organization of Petroleum Exporting Countries) ministrai Austrijoje nutarė suvienodinti už naftą imamas iš užsienio bendrovių kainas, kurios nustatytos 7 su puse nuosimčio didesnės, negu buvo iki šiol. Ar tas pakels vartotojų kainas: gazolinui, šildymo alyvai ir pan. priklausys nuo naftos bendrovių, pasakė Irano naftos ministeris Jamshid Amouzegar. Ketvirtadienį naftos valstybių posėdžius Vienoje du kartus sutrukdė gauti grasinimai; kad pastate, kur vyksta posėdžiai, padėtos bombos. Policija jokių bombų nerado, tačiau ministrai persikėlė posėdžių testį į viešbutį, kuriame daugumas ministrų apsigyveno.

Unijos nusivylė demokratų vadais

WASHINGTONAS. — Po demokratų partijos "mini konvencijos" Kansas City, žymiai pablogėjo partijos viduje santykiai tarp pirmininko Strausso ir darbo unijų federacijos prezidento George Meany. Kalbama, kad Meany ateinantį antradienį bandys įtikinti federacijos politinę tarybą, kad atėjo laikas darbo unijų vadovybei pasitraukti iš demokratų partijos, kurios Nacionaliniame Komiteje yra ir 10 federacijos atstovų.

Tradiciniai Amerikos darbo unijos visada remdavo demokratų, tačiau paskutiniu metu įvairioms mažumų grupėms ir kairiųjų liberalų politikams pradėjus partijoje laimėti vis didesnę įtaką, unijų vadai nusivylė partijos linija. Pensylvanijoje unijos rajono vadas Michael Johnson, kuris irgi yra demokratų partijos komiteto narys, rinkimuose endosavo ir rėmė respublikonų senatorių Richarda Schweikerį. Johnsonas gynė savo liniją, sakydamas, kad darbo unijos remia tuos, kurie yra unijoms palankūs ir unijas remia kongrese.

AFL-CIO pasitraukimas iš demokratų politinės veiklos būtų partijai skaudus smūgis. Sakoma, kad unijų federacijos prezidentas nusivylė pirmininku Straussu, o politinių reikalų tvarkytojas federacijoje Aleksander Barkan net nenorįs su Straussu kalbėti.

Graikijos laukia sunkios dienos

ATENAI. — Graikijos parlamente premjeras Caramanlis pasakė programinę kalbą, kuri liudina nuteiktą gyventojus. Jie sužinojo, kad ekonominiai sunkumai, palikti karinės diktatūros, yra didesni, negu jie tikėjosi. Apie 1 bilijonas deficito prekybos su užsieniu, toks pat deficitas biudžete ir apie 4.5 bil. dol. skolų kitoms valstybėms. Infliacija pernai buvo 30% per metus, o šiuo metu yra apie 15%. Premjeras įspėjo, kad graikų laukia nedatekliai, taupymas ir pasiaukojimas.

Premjeras pareiškė, kad Graikija tikisi įsijungti į Europos Rinką kaip galima greičiau ir remia Europos politinio apjungimo idėją. Tada Graikijai nereikės "specialių gėnų". Graikija norėtų draugiškai gyventi su Turkija, tačiau turkai vis sukelia įtampas. Premjeras pasakė prieš neatsakingų sluoksnų siūlomą "valymą" Graikijos kariuomenėje. Tik nedidelė klika buvo atsakinga už 7 metų diktatūrą ir ta klika bus nubauta, pasakė Caramanlis.

Irano ministeris Amouzegar pareiškė, kad nauja naftos kainų sistema suvienodins atskirų valstybių kainas už naftą ir sumažins tarptautinių bendrovių pelnus. Vartotojų reikalas, kaip sukontroliuoti pelnus, kurias ima bendrovės.

Naftos valstybių organizacija turi tryliką narių: Abu Dhabis, Alžiras, Ekvadoras, Indonezija, Kuveitas, Iranas, Irakas, Libija, Nigerija, Kvataras, Saudi Arabija, Venecuela ir Gabonas. Tos valstybės šiuo metu per dieną eksportuoja apie 30 mil. statinių naftos ir jų metinės pajamos dabartinėmis kainomis siekia 110 bil. dol.

Naftos valstybių organizacija išsirenko naują generalinį sekretorių, Nigerijos aristokratą Meshack Otokitį Feyde. Jis yra kasyklų inžinierius, studijavęs Britanijoje ir vėliau tapęs naftos specialistu, dirbęs British Petroleum bendrovėje. Naujasis sekretorius pareiškė spaudai, kad naftos gamintojai ir vartotojai turėtų keistis informacija ir spresti problemas kartu. Jis pareiškė, kad nevalyta nafta nėra brangi, nes jos statinė kainuoja mažiau už destiliuotą vandens statinę. Niekas negali pasakyti, kokia naftos kaina yra "teisinga". Jis nurodė, kad nemažai sunkumų neturtingoms šalims sukelia ir kviečių kainos, kurios paskutiniu metu labai pakilo. Sekretorius Feyde pranašavo, kad nei Kissingeriui nei kam kitam nepavyks suardyti OPEC valstybių vieningumo.

Grįžo iš Vašingtono

Dr. K. Bobelis ir dr. Dargis gana ilgai kalbėjosi su senatorium H. Jacksonu įvairiais imigracijos klausimais. Jiedu teiravosi apie galimybes atvykti į Ameriką muziko Aloyzo Jurgučio žmonai ir dukrai Dainai.

Sen. Jacksonas, išsklausęs lietuvių pageidavimus, pažadėjo padaryti spaudai ir radio stotims pareiškimą apie veikiantį susitarimą ir galimybes lietuviams išvykti iš Sovietų Sąjungos.

Iš Washingtono ketvirtadienio vakarą grįžo Alto pirmininkas Dr. Kazys Bobelis, vicepirmininkas Teodoras Blinstrubas, tarybos narys kun. Adolfas Stašys ir tarybos atstovas dr. Vytautas Dargis. Jie dalyvavo kongreso atstovų suurotame pasikalbėjime su Simu Kudirka, o vėliau gana ilgai kalbėjosi su Lietuvos Respublikos atstovu J. Kačku.

SALISBURY. — Rodezijos dviejų judųjų organizacijų vadai sugrįžo į sostinę po 10 metų ištremimo ir kalėjimo. Didelė minia savo vadus pasitiko ovacijomis. Rodezijos vyriausybė nutarė pradėti su negrų vadais konferenciją apie Rodezijos ateitį.

Los Angeles, Cal.

(Tęsinys 6)

Ar R. Raila rašys apie vaidinimą?

Tokį klausimą ne kartą girdė, jau iš režisierės D. Mackialienės ir iš kai kurių Dramos sambūrio vaidintojų. Frisitaikiau kartą ir paklausiau Bronį Railą, tada "Akimirka" Dirvoje rašiusi. Priminiau, jog vaidintojai nori, kad jis apie vaidinimą parašytų. B. Raila atsakė, kad per daug jau viskas mėgėjiška, o be to, kai D. Mackialienė pradėjo režisavimą Antano Rūko veikalus, tuo labiau neraišys, nes apie Rūką jis negalėtų ką gero parašyti. Dar pasakojo, jog praeityje po vieno spektaklio buvęs paklaustas, kok'a jo nuomonė apie vaidinimą ir klaususiam vaidintojui atsakęs, jog, kaip mėgėjų, vaidinimas pusėtinai gerai pavykęs. Anas vaidintojas taip užsigavęs už ištartą mėgėjiškumą, jog amžinu priešu pasidaręs. Mėgėjų spektaklių jis nerecenzoja. Žinoma, "tremties" sąlygose

yra atsiradę įvairių pasipūtelių. Juk ir iš Liet. enciklopedijos matome, kaip ji kai kurių asmenų piknaudota. Štai, asmenybė ne penkių gimnazijos klasių nebaisi išsipaudo esanti gimnazija baigusi. Kitas, ne iš pirmo kurso per amžiną studentavimą neišsiritęs, savo biografi- joje prisistato universitetą baigęs. Galėjo būti toks pasipūtėlis, kurs ir Railos amžinu priešu tapo. Tačiau, kiek iš Railos raštų matyti, jis nesibaimino priešu įsigyti ir nenusilenkė jiems. Jis yra recenzavęs mėgėjiško įdavinimo plokštelę, yra aprašinęs ir supekęs jo manymu ne vieną mėgėjišką parašytą knygą, tad atsakymas rašyti apie mėgėjų vaidinimus lyg keistokas. Juk ne profesionalai davė lietuvių teatrui pradžią, suvaidindami Palangoje "Ameriką pirtyje". Iš mėgėjų gali išaugti ir stiprios vaidintojų jėgos, o recenzantai, iškeldami vaidybos ar režisūros klaidas



Rašytojas Aleksandras Solženicinas savo namo Ciuriche kieme. Už jo matomas supynės naudojimo jo vaikai. Solženicinas gruodžio 10 d. Stokholme atsiėmė savo laimėtą Nobelio premiją.

bei pasisekimus, prisideda prie teatralų pažangos.

Bronys Raila ne tik atsakė rašyti apie D. Mackialienės režisuotus vaidinimus, bet ne vieną kartą jis stojo jai skersai kelio patekti į vietinių meno žmonių ratelį. Kartą, kai susirinkome prieš generalinę repeticiją scenos dekoracijas sustatyti, Balys Mackiala pranešė linksmą žinią: "Dalia bus priimta į Dailių menų klubą! Tininis atsklausė, ar ji sutinka?". Deja, ne tik šį kartą, bet dar ir kitą kartą Raila skersai stojo prieš naujo nario kandidatūrą. Buvo proga paklausti Railą — kodėl nepriimate Mackialienės į Dailių menų klubą? Atsakė: "Tas klubelis ir taip menkas, nėra prasmės jį dar labiau menkinti".

D. Mackialienės pažanga

"Atsiskaityti" bei senas, jo manymu, sąskaitas su Antanu Rūku suvesti Raila rado progą 1966 metais, kai buvo išleista A. Rūko "Mano tautos istorija". Dvejose Dirvos (1966, nr. 135 ir 136) "Akimirkose" jis apie Antaną Rūką ir jo knygą rašė. Pakartojto tuos rašinius ir šimet išleistoje "Paguodoje".

Dailia Mackialienė toliau dirbo režisūroje. Be kita ko man patiko jos taupumas. Kai po posėdžių ar susirinkimų būdavo užkandžiai jį vyrams pasakydavo: "Jei norite gerimų — susidėkite. Dramos sambūrio pinigais geri- mų menų klubą? Atsakė: "Tas klubelis ir taip menkas, nėra prasmės jį dar labiau menkinti".

Jos režisūroje, Dramos sambūris laimėjo pirmųjų premijų Čikagoje buvusiuose teatro festivaluose. Pagaliau nebeišlaikė ir Bronys Raila, jis pradėjo rašinėti apie losangeliskius vaidinimus. Kada ir ką jis rašė, bus peržvelgta vėliau. Nebesipriešino jis Dailios Mackialienės kandidatūrai ir ji iš trečio bandymo priimta į Dailių menų klubą.

Prieš tą iškilimą, vis dėlto dar du vaidinimai buvo pustuštėje salėje. "Pasaulis be vyrų", vieno veiksmo komedija, Dramos Sambūrio suvaidinta SLA 75 kuopos metiniame rengime 1964 m. sausio 26 d., sutraukė apskiai publikos į šv. Kazimiero parapijos salę. Nedelsdama režisierė Mackialienė sudarė kitą vaidintojų grupę ir pradėjo režisuoti Vytauto Alanto dviejų veiksmų pjesę "Kyla vėtra ūkanose". Vaidintojai: Danutė Vebeliūnaitė, Juozas Raibys, Vladas Gylis, Liudas Medelis, Jonas Janušauskas, Vincas Dovydas. Režisūros padėjėjas S. Batkienė ir Kazys Šakys. Dekoracijos A. Žaliūno.

Vaidinimą ruošė Dramos sambūris kartu su Vasario 16 gimnazijai remti S. Puikūnienės vadovautu būreliu. Vaidinimas buvo neblogai reklamuotas, skelbta, jog po vaidinimo bus šokiai, užkandžiai ir gerimai. Turėjau ir aš darbo — padėjau prie įėjimo pardavinėti bilietus. 1964 m. balandžio 4 d. į "Kyla vėtra ūkanose" vaidinimą par- duoti tik 108 bilietai. Tačiau Vasario 16 gimnazijai šiek tiek pinigų sudaryta, nes buvo mecenatų. Klebonas J. Kučingis, jeidamas į vaidinimą, nesinaudojo šeimininko privilegija ir kasoje paliko pinigų daugiau negu bilieto kaina. Šimtinę auokojo Ona ir Kostas Naudžiai (Naudžiū- vienė ir Mackialienė seserys — Majauskaitės). Penkiasdešimt dolerių auokojo Aldona ir Adomas Paulauskai.

Veiklus tais metais buvo ir V. Pažiūros vadovaujamas Vasario 16 gimnazijai remti būrelis. V. Pažiūra pasiūlė padėti surengti antrą "Kyla vėtra ūkanose" spektaklį, kurio pilnas taip pat eitų Vasario 16 gimnazijai. Ši žinia buvo pranešta ir Dramos

sambūrio nariams, jų susirinkime šv. Kazimiero parapijos salėje, gegužės 8 d. Šitame susirinkime, kaip vienu metu kadenciją baigusi, atsistatydino valdyba (B. Butkienė, V. Dovydas, V. Gylis, B. Mackiala, A. Žaliūnas, K. Januta). Kitai kadencijai į valdybą išrinkti: Ema Dovydaitytė, Danutė Mitkienė, Vladas Gylis, Balys Mackiala ir Juozas Raibys.

Antresis "Kyla vėtra ūkanose" vaidinimas buvo taip pat šv. Kazimiero parapijos salėje, gegužės 17 d., bet ir šį kartą ne sekė: tebuvo labai mažai žiūrovų — ne 60. Nežinau, ar Valerija Irlikienė buvo tuose vaidiniuose, neišėmė ir iš kur ji ištraukė tokią labai smarkiai kirstą "Tiesą", jog visų Mackialienės pastatymų metu salė buvo pilna žmonių.

Taip buvo sutapę, jog išėjo iš spaudos Vytauto Alanto Devynių dramų knyga. Bronys Raila Dirvos 1964 m. bal. 22 d. numerioje tą knygą recenzavo "Akimirkose" pavadinimo "Devynios dramų ir drama". Recenzijos pabaigoje užsiminė, jog "Kyla vėtra ūkanose" losangeliskiu suvaidinta. Paminėjęs režisierės pavardę, išvardijau vaidintojus ir pridėdą: "Ir mūsų sąlygomis tai tipinga vaidybos mėgėjų grupė, kurios "tremties" dramaturgai daugiausia tegali tikėtis". Pavadinęs režisierę atkaklia, bet apie režisūrą nerašo, o vaidinimą štai kaip aptaria: "Daugiausia per visą spektaklį mane imponavo nesudėtingos, bet mažytės scenai vikriai pritaikintos A. Žaliūno dekoracijos, kai kurie garsų efektai ir truputis tinkamu metu įvestos muzikos, herojės vaidybai palengvinti".

Cia eilėse rašinių peržvelgti pirmieji D. Mackialienės surežisuoti vaidinimai. Kai vaidinta Susivienijimo Liet. Amerikoje 75 kuopos metiniuose rengimuose, tai tikrai salė pilna, o kartais ir perpildyta publikos,

KAPOTA SILKĖ KOCIOMS

4 silkės, 2 riekiutės baltos duonos, 2 šaukštai alyvos, 1 obuolys ir 1 virtas kiaušinis, 1 svogūnas.

bet kai vaidinta Dramos sambūrio vardu ar sambūriui susidejus su kitomis gerų tikslų organizacijomis (Vasario 16 gimnazijai remti būreliams), publikos nesutraukta ir vaidinta apy- tustėje salėje. Kodėl taip buvo? Kokios aplinkybės turėjo įtakos į pasisekimus ir nepasisekimus? Į šiuos klausimus atsakymo bus ieškoma kitą kartą.

(Bus daugiau).

Silkės paminkyti 12 valandų, nulupti, išimti kaulus ir smulkiai sukapti. Palmių bulkes 2 riekiutes, suvirityti alyva ir sumaišyti su kapotomis silkėmis, maltais pipirais ir tarkuotu obuoliu. Viską gerai sumaišius, sudėti į lėkštę, padaryti silkės formą, palaistyti alyva, papuošti kapotais kiaušiniiais ir petruškėmis.

RITROKO KANTRYBES

Diėni, kiek kartų aš sakiau tau, kad tu nesikištum, kai su- augę žmonės kalba, o palauktum, kol jie nustos.

— Aš taip ir stengiausi, ma- ma, bet jie niekada nenustoja...

SKAMBINKITE DABAR
I VERTINTI
JŲSŲ NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.

(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER

RELO

Inter-City Relocation Service

MES TAIP PAT PARDUODAME VY-
SUS CHICAGOS PRIEMIESCIUS IR
7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO



DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną as-
meniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų.
Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą.
Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražią istoriją.
Naujai atvykęs lietuviai galėtų žinoti ar vasaros pasikaitymams nu-
purti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ —
Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ji at-
simena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jauniui, rašytojo ANTA-
NO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrinė forma pasakojimas
duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvytųjų šviesulio gyvenimu
ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Ado-
maitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-
jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

ILGIAUSIAI IŠLIEKANTI DOVANA!

Kalėdų dovanoms išleidžiama daug pinigų mažvertiems daiktams,
o kodėl nepasirinkti niekada savo vertės neprarandančių dovanų?

- LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 36 tomai (šios dienos vertė \$299.00)
apie 600.00) parduodama tik už
- VINCO KRĖVĖS RAŠALAI, 6 tomai (šios dienos vertė \$25.00)
apie \$60.00) parduodama tik už
- MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai (šios dienos vertė \$100.00)
arduodama tik už
- ENCYCLOPEDIA LITUANICA (Lituaništinė Enciklope-
dija anglų kalba), 6 tomai (šios dienos vertė \$200.00)
arduodama tik už

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

395 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, U. S. A.
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

5 1/4%

PER ANNUM
—ASSBOOK
ACCOUNTS

6 3/4%

PER ANNUM
\$5000 or more
minimum
30 months

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

1071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL.: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

7 1/2%

PER ANNUM
certificates
\$5000 or more
4 year min.

6 1/2%

PER ANNUM
\$1000 or more
1 year min.



Philomena sako:

- KAS NETAUPO ATEICIAI, TAS
NESIRUOŠIA ŠVIESESNIAM IR
TINKAMESNIAM GYVENIMUI.

Socialinės apdraudos neužtenka pragyvenimui. "Chicago Savings bendrovės mokamus auk-
tus nuosimčius pridėjus prie Social Security, jau galima ramiau senatvės laukti ir gyvenimu
džiaugtis. Chicago Savings moka 5.25% už paprastose sąskaitose lai-
komas santaupas, ir duoda 7.5% už sertifikatuose laikomus pinigus.

Šį metų Chicago Taupymo bendrovė švenčia savo Aukštinį Jubi-
liejų. Laimingiesiems duoda kelionę į Havajų salas, Disneyland, Las
Vegas ir daug kitokių dovanų. Atsilankykite.



CHICAGO

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575



Different
hopes
for different
folks.

People want different
things from a college
education.

But they all agree
on one thing. It takes
more than brains to
get a diploma.

Why not make the
burden a little easier.
Start buying U.S.
Savings Bonds now.

Bonds are a depend-
able way to build a
college fund for your
children. And an easy
way to start saving
them is by joining the
Payroll Savings Plan.
Start a college fund

now with U.S. Savings
Bonds. They just might
let your kids spend more
time studying and less
time working to stay in
school—whatever they
hope to be.



Take

stock

in America.

Buy U.S. Savings Bonds

New U.S. Bonds pay 5 1/4% interest when held to maturity.

For 2 years, 10 months (10% the first year). Bonds

are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they

may be cashed at your bank. Interest is paid monthly (if

state or local income taxes, and federal tax, apply to

deferred until redemption.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

MANO GYVENIMAS YRA KALĖJIMAS

Simo Kudirkos patirtis vergų stovyklose

"Mes vertiau patikėjime!"

Chicago Tribune trijose savo laidoose gruodžio 1, 2 ir 3 d. atspausdinusį gabios savo bendradarbės Anne Keegan pasikalbėjimą su Simu Kudirka, gruodžio 7 d. įsidėjo vedamąjį straipsnį, pavadintą "We had better believe" (Mes vertiau patikėjime). Vedamasis pradėdamas paties Simo Kudirkos žodžiais:

"Aš nesu niekas nepaprasto. Visa ką aš padariau — aš nuškau... Bet aš nesusiima išimtis. Ir visa tai nesibaigs su manim".

Tie paprasti Simo Kudirkos žodžiai yra paimti iš Annės Keegan nepamirštinio trijų dalių serijos paskutinio paragrafo apie lietuvių jūrininką, kurs 1970 m. lapkričio 23 dieną nušoko iš sovietinio laivo į Amerikos laivą, kur jam nebuvo suteikta pagalba. Mr. Kudirka ir jo šeima dabar yra Jungtinės Valstybės, Sovietų Sąjungos išleistas su išrovakimu, kad tirnija gali sau tiek leisti. Ką reiškia viena šeima mažiau daugiau? Ir mes jau žinojome, ką Mr. Kudirka gali mums pasakyti.

Bet naudinga yra išgirsti dar kitą liudininką. Savo pasikalbėjime su mūsų reportere Mr. Kudirka pateikė iškalbingą detalę apie Sovietų pagrobty Baltijos kraštų piliečių likimą. Jo nutelimas dešimtimi metų baudos už jo šuolį padarė jį kvalifikuotu papasakoti mūsų Miss Keegan ir

mums visiems apie Sovietų kalėjimų lagerius.

Apie savo patirtį Sovietų imperijoje Mr. Kudirka pasakė "Aš netikėjau, ką girdėdavau apie gyvenimą kalėjime kol pats ten atsidūriau. Ir, pasirodo, viskas buvo tiesa".

Labai svarbu, kad žmonės patys asmeniškai nepatyrę, išgirsta patyrimus tokių, liudininkų kaip Mr. Kudirka ir Aleksandras Solženicynas, išstremtas disidentas rašytojas. Sovietų didvyriai randami ne garbingose ir įtakingose pozicijose, bet kalėjimų lageriuose. Tenai, kaip Mr. Kudirka sako, aš patyriau kas yra didvyris. Skaitote apie juos Solženicyno knygose — bet skaitote šiltame kambaryje su savo šeima aplinkui. Dėlto visa tai nesminga ir pačiai širdi. Ir baigęs skaityti pamiršti... Mes Amerikiečiai neturėtume pamiršti..."

Gyvenimas ir mirtis Sibire

Kudirka nieko nepasakė, ką budeliai su juimi darė per visą savaitę po susigrąžinimo į savo laivą. Pasakojimą tęsia, kad po šešių dienų, lapkričio 29 dieną jis buvo perkeltas į kitą laivą ir surakintomis rankomis įmestas ir užrakintas kambaryje dėl jūrininkų, kurie jūroje išėina iš jo šuolį padarė jį kvalifikuotu papasakoti mūsų Miss Keegan ir



Simas Kudirka ir jo sūnus Evaldas, 8 metų, aplankė dabartinį Pakrančių Sargybos laivą "Vigilant" kapitoną William Goetz, kuris lietuviams labai šiltai priėmė.

ma, o į kalėjimą, kaltinamas "tėvynės išdavimu"...

Apie Simo Kudirkos nuteisimą "Sovietų Lietuvos aukščiausiam teisme" 1971 metų gegužės 20 dieną Vilniuje ir Simo istorišką kalbą, kai jis garsiai pareiškė, kad jo tėvynė yra Lietuva, kurią Sovietų Sąjunga yra jėga okupavusi, ir pareikalavo grąžinti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę buvo gautas gana išsamus tos bylos aprašymas, ištiesi tilpęs Naujienose ir visoje kitoje laisvojoje lietuvių spaudoje, dėlto šį kartą pasakojimas

Barakas Nr. 36

Oras barakuose buvo pritroškęs nuo niekada nevedintų tabako dūmų, o lauke aštrus vėjas nuo Uralo kalnų nešė ir blaškė smulkaus sniego draiškės, jas sukinėdamas sukūriais, primenančiais mažus "tornadus". Nežiūrint, kad lauke temperatūra buvo 55 laipsniai žemiau nulio, visa barakų aplinka dvokė nuo išplamų srutų ir mėšlynų.

Lageris buvo įrengtas tokioje nuoslojio laukinėje vietoje, tarp kalnų, kad iš jo joks pabėgimas nebuvo įmanomas. Ankščiau toje vietoje miško būta, bet čia atgabentos kalinės moterys miškus iškirto. Nepaisant to, lageris buvo tiek stropiai saugomas, kad nė paukštis negalėtų įlėkti, o šaltis buvo toks žiaurus, kad beskrisdamas žvirblis nukrisdavo peršalęs.

"Gyvenimas ten tikrai buvo nekoks", tęsė Simas. Vienas žmogus mirė dar traukinyje, kitas nusizūdė vos mums ten atvažiavus. Aš netikėdavau pasakojimams apie kalėjimų gyvenimą kol pats ten patekau. Ir viskas pasirodė buvo tiesa".

Kudirka jau buvo metus išbuvęs kalėjimo lageryje prie Potmos. Dabar jis turėjo išbūti dvejus metus stovykloje No. 36. Čia tai jis susitiko politinius kalinius, tokius kaip jis pats. Jie buvo gyvi vandeniu, druska ir koše. Duonos kartais duodavo porcijomis po 450 gramų. Valgėdavo labai iš lėto. Dirbo po 6 dienas savaitėje, o septyntąją dieną buvo valomi barakai. Skutuvų nebuvo, tad barzdą gresdavo pieštukams padrožti peiliukais. Jokia religija nebuvo leidžiama. Nors kalinių daugumas buvo katalikai, jokių pamaldų nebuvo ir joks kunigas neatvažiavo. Kryželiai ir rožančiai buvo uždrausti. Vienas kalinys buvo maldele užsirašęs į popierių, bet iš jo atėmė.

Žmogus, kurs bunkeryje gulėjo apačioje, po Kudirkos guolio, buvo džiovininkas. Daug džiovininkų buvo lageryje, bet niekas jų negydė. Šaltomis naktimis jie kosėdavo be paliovos. Trumpos vasaros metu lauke išpilamos srutos labai veisėsi uodai. Daug kalinių sirgo. Pats Kudirka besvėrė 115 svarų.

Toje srityje buvo daug lagerių. Kilometrų kilometrais išplėstai buvo pastatyti ištisi koncentracijos stovyklų kompleksai. Sunku net įsivaizduoti, kiek juose buvo žmonių.

Barake Nr. 36 daug lietuvių

"Daug vyrų mano barakuose buvo partizanai... Jie ten tebebuvo iš Stalino gadynės. Tie vyrai stengėsi nenustoti ūpo. Jie nebuvo rusai. Jie buvo europiečiai — latviai, lietuviai, estai, ukrainiečiai..."

Lageryje Nr. 36 Kudirka pradėjo pramokti angliškai. Lage-

Rasčiauskas skrenda Antarktikon

Vladas Rasčiauskas, šian dien daugiausia keliaujantis lietuvis, nespėjęs dar aprašyti savo kelionės į pietų ir rytų Europą, trečiadienį jau išskrenda į Pietų Ameriką. Pirmiausia jis rengiasi iš Amerikos nusikristi į Buenos Aires, o iš ten per Magelano sąsiaurį trauks tiesiai į patį Argentinos galą — Ugnies Žemę, ispaniškai vadinamą Tierra del Fuego.

Praleidęs kelias valandas ir apžiūrėjęs patį didžiausią Argentinos kalėjimą, pastatytą Tierra del Fuego gale, jis rengiasi išskristi į Antarktiką — pietų ašigali. Pačiame artimiausiame Antarktikos iškiulyje Jackson kalnų pašlaitėje yra didelis aerodromas, kuriam jis tikisi nusileisti ir pamatyti jūros šunų kolonijas ir oro stočių prižiūrėtojus, gyvenančius ten ištisą metą.

Iš Antarktikos jis skris tiesiai į Buenos Aires, kelionis valandoms nusileisdamas Patagonijoje, Comodoro Rivadavia aerodrome, kad galėtų pasimatyti su seniausiu lietuviu lakūnu Kazimieru Šlapeliu. Buenos Aires mieste Rasčiauskas planuoja praleisti šių metų Kalėdas. Ten jis turi didoką būrį gerų pažįstamų, Buenos Aires biznierių.

Naujus metus jis planuoja sutikti Brazilijoje, Sao Paulo mieste, o iš ten jis skris į Rio de Janeiro. Praleidęs kelias dienas Rio mieste ir pasinaudęs gražiausiu pasaulio plūdimyje, jis skris į Salvadorą ir bandys aptarti kelis bizniero reikalus su uosto biznierių.

Iš Salvadoro skris į Braziliją, tiesiai į Amazonės baseino vidurį ir apsisistos Manaus miesto. Padarys kelias ekskursijas į pačias pavojingiausias Amazonės vietas, pasiteirais, kaip braziliečiai ten duoną užsidirba, pameškerios ir skris tiesiai į Bogotą, Kolumbijos sostinę.

Praleidęs porą dienų Veneculoje, ir pasimatęs su keliais lietuviais, kitu lėktuvu skris į Caracas, Vengzuelos sostinę. Iš ten jau pafruks į Miami, kur praleis kelias dienas su senais savo pažįstamais, o vėliau jau grįš į Chicago, rašys savo kelionės įspūdžius ir bandys prisėsti prie savo atsiminimų ir susitikimų su įvairiais įdomiais žmonėmis, jeigu dar vienon kelionėn neišskris.

Skaitytojas

PUSMARSKONĖ

Zemaitiška košė

1/2 kg. bulvių, 1 stiklinė miltų, 1/2 litro pieno, druskos. Bulvės išvirti, nusunkinti ir gerai sugrūdus, praskiesti virintu pienu, iki košės pasidarys grietinės tirštumo. Puodą vėl pastatyti ant ugnies ir, visą laiką maiinant, įskuti po truputį pilamus kvietinius miltus. Dar keletą minučių pavirinti.

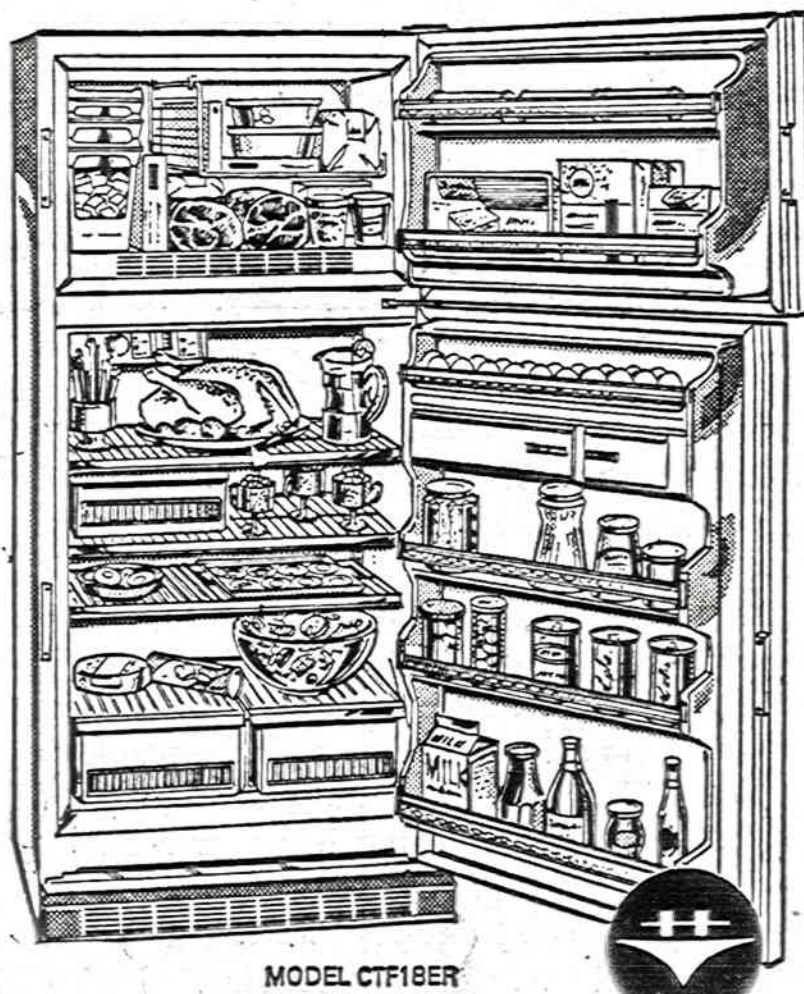
• Pietų Afrikoje sveikinamasi plojant rankomis per šlaunis.

• Tibeto gyventojai susitike ištiesia abi rankas ir iškūša liežuvi.

Now at GLASER'S

Hotpoint
BIG-CAPACITY
NO-FROST 2-DOOR
ON WHEELS
MODEL CTF18ER
17.7 cu. ft. capacity

- 30" wide, 68" high
- 4.78 cu. ft. freezer
- 12.91 cu. ft. fresh food section
- No-Frost throughout
- Rolls out on wheels
- Automatic ice maker accessory (available at extra cost) can be installed when you buy it... or it can be added later
- Power Saver switch can help reduce power consumption and cost of operation



MODEL CTF18ER

- Adjustable meat keeper
- Twin slide-out crispers
- Covered butter and cheese bins
- Portable egg trays
- Three Easy-Release ice-cube trays and bucket
- Equipped for Rapid Electrical Diagnosis

- Three adjustable cantilever shelves in fresh food section
- Adjustable meat keeper
- Twin slide-out crispers
- Covered butter and cheese bins
- Portable egg trays
- Three Easy-Release ice-cube trays and bucket
- Equipped for Rapid Electrical Diagnosis

Hotpoint
NO-FROST
REFRIGERATOR-FREEZER
ONLY 28" WIDE, 61" HIGH
MODEL CTF14CR
14.2 cu. ft. capacity

- 9.50 cu. ft. fresh food section never needs defrosting
- 4.58 cu. ft. freezer never needs defrosting
- Full-width Trilon crisper
- 5 1/2 door shelves
- Covered butter bin
- Portable egg tray
- Two Easy-Release ice-cube trays



MODEL CTF14CR

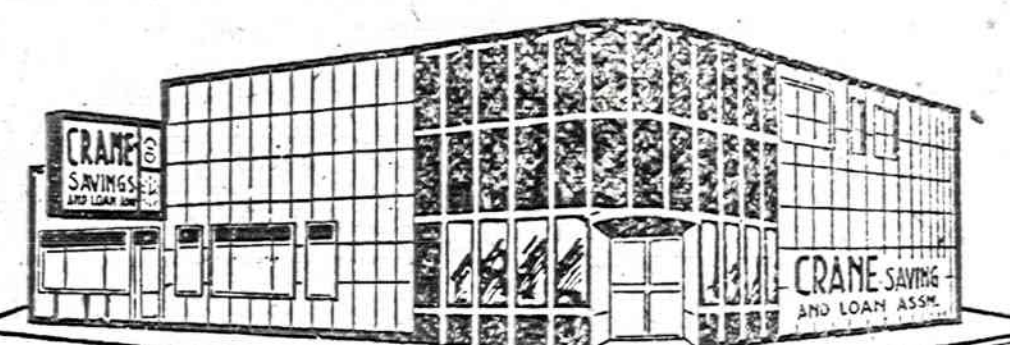
Glaser's Furniture & Appliance Co.

5115-5123 SO. KEDZIE AVE.

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

PROspect 6-1790

CRANE SAVINGS and Loan Association



B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAFayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7% Mokama 4 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$5,000
ar daugiau.

6 1/2% mokama 1 metų
certifikatams.
Mažiausia \$1,000
ar daugiau.

5 1/4% ON INVESTMENT
ACCOUNTS

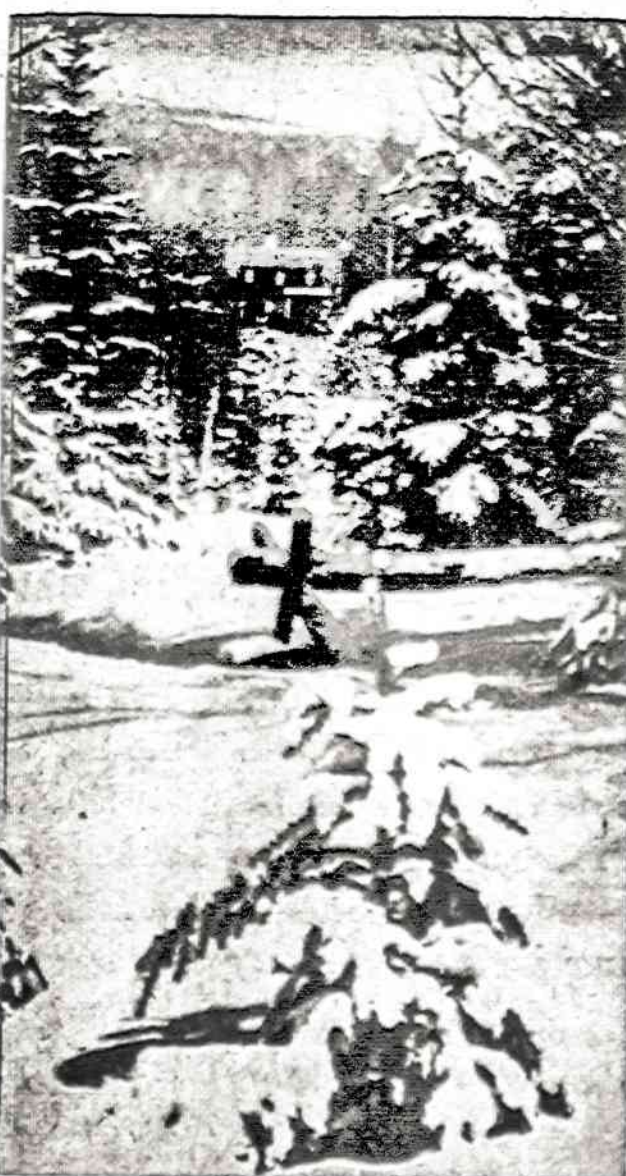
Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas, iki mėnesio 10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį.
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI.

VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vak.;
Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.



J. Pr.

Taupykite dabar pas mus



Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenei ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 36 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year. \$18.00 per six months. \$9.50 per 3 months.	
Other USA localities \$26.00 per year. \$14.00 per six months. \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$9.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$9.50
viename mėnesiui	\$3.00
Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Nesusitaria su rusais

Trylikos mėnesių Vienoje besitęsusių Vakarių ir Rytų derybų karo jėgoms sumažinti nujėo niekais. Praeitą ketvirtadienį abiejų pusių atstovai padarė bendrą pareiškimą, konstatavo, kad nepavyko susitarti ir išsiskirstė. Tame pačiame pareiškime reiškama viltis, kad ateinančių metų sausio mėnesio pabaigoje vėl susitiki ir dar kartą bandyti.

Sovietų valdžia skelbia, kad ji nori taikos ne tik Europoje, bet ir visame pasaulyje. Pačioje Rusijoje ir rusų okupuotose kraštuose yra sudarytos specialios taikos komisijos. Tų komisijų tikslas susisiekti su užsienyje esančiais "taikos sąjūdžiais", įtikinti juos, kaip Sovietų Sąjunga nori taikos ir priversti juos daryti spaudimą į vyriausybę bei visuomenines organizacijas, kad ir jos siektų taikos, kaip jos siekia "sovietinė liaudis".

Sovietų propaganda taip užsuka, kad visi privalo me gyventi taikiai, bet sovietų valdžia visą laiką ruošiasi karui. Ji laiko ne tik gausias armijas visame savo pasienyje, bet savo teritorijoje visus ruošia karui. Didžiausioji pramonės dalis dirba sovietų karo jėgoms, jaunimas pratinamas ginklus vartoti, jis ruošiamas kitiems kraštams valdyti. Sovietų valdžia moko jaunimą svetimų kalbų, kad jis galėtų būti naudingas žinioms rinkti ir sovietų karo jėgoms teikti. Sovietų valdžia turėjo gerai paruoštų agentų kiekvienai Afrikos tautėlei, bet negrai laiku susiprato ir senegališkai kalbančius rusus išvijo.

Sovietų propagandistai ir oficialūs valdžios žmonės kalba apie taiką, bet tos kalbos skleidžiamos tikrai Sovietų Sąjungos išorėje. Pačioje Rusijoje ir rusų okupuotose kraštuose kalbos eina apie stiprias sienų ir vyriausybės apsaugas. Sovietų atstovai sutiko tartis apie įtampos sumažinimą Rytų Europoje, bet posėdžiuose jie nesutiko daryti jokių nuolaidų. Nato atstovas Willem de Vos van Steenwijk pareiškė, kad pasitarimų metu rusai tikrai žinias rinko, bet jokių žingsnių įtampai sumažinti nepadarė.

Pasitarimų pradžioje Amerikos atstovas pasiūlė Varšuvos Pakto ir Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių karo jėgas sumažinti 15%. Pradžioje rusai sutiko su proporcija, bet vėliau pradėjo reikalauti, kad būtų sumažintas lygus karių skaičius abiejose pusėse. Rytų Europoje sovietų karo jėgų yra žymiai daugiau, negu va-

JUOZAS GAILA KLADINA VISO PASAULIO LIETUVIUS

"Pasaulio lietuvis", LB biuletenis, kurį redaguoja p. St. Barzdukas, š. m. lapkričio mėn. laidoje atspausdino skirtingą minėtame biuletenyje, p. A. Repšienės Juozo Gailos laiką, įvardintą "Tekalba fak- tai". Tačiau ji paskaičius at- skaitytojas, šį laiką paskaitės, rodo, kad jame ne faktai kal-

kariečių. Sovietų atstovai pastarimuose manė, kad vaka- riečiai tikslų žinių apie rusų karo jėgas nebeturi. Bet kai Amerikos diplomatas pradėjo pasakoti, kur ir kiek kariuomenės laiko rusai, tai sovietų atstovai nustebo. Rusams buvo nepriimtinas amerikiečių pasiūlymas su- mažinti karo jėgas 15%. Amerikiečiai norėjo, kad būtų 15% sumažintas karių ir tankų skaičius.

Be to, Vienoje rusai iškėlė naujų reikalavimų. Jie pradžioje norėjo, kad amerikiečiai visai pasitrauktų iš Europos. Šiaurės Atlanto valstybės nesutiko. Jeigu JAV atšauktų karo jėgas iš Europos, tai ginkluotos sovietų hordos pavergtų visą Vakarų Europą. Rusai reikalavo, kad amerikiečiai atšauktų visus atominis ginklus iš va- karų Europos. Sovietų diplomatai įrodinėjo, kad nesą jokios prasmės mažinti tankus ir karo jėgas, kol amerikie- čiai Vokietijoje turi tokį gausų atominį ginklų kiekį. Griežta sovietų ir vakariečių diplomatų laikysena prive- dė pasitarimus prie visiško nuliaus. Išstius metus Vie- noje žmonės posėdžiavo, bet pirmyn nei vieno žingsnio nežengė.

Tuo tarpu Vladivostoke prezidentas Fordas ir komu- nistų partijos pirmasis sekretorius Brežnevas susitarė aprėžti atomo ginklų gamybą. Vladivostoke taip pat su- sitarta imtis žingsnių Europos taikai siekti. Sovietų val- džia sutiko gyventi su Amerikos karo jėgomis Europoje. Sovietų diplomatai įsitikino, kad amerikiečiai iš Europos nesitrauks, kol ten nebus tikros taikos. Reikia manyti, kad Vienoje besitarusi sovietų delegacija turės gauti naujas instrukcijas pasitarimams vesti.

Prezidentas Fordas Vladivostoke turėjo pakanka- mai laiko išsiderėti iš Brežnevo net knygų pasikeitima, bet jam nepavyko susitarti dėl pagrindinių Europos sau- gumo ir taikos dėsnių. Brežnevas ir Vladivostoke reika- lavo pirma užtikrinti saugumą, o Fordas patarė pirma sudaryti saugumui sąlygas. Negalima kalbėti apie sau- gumą, kada sovietų valdžios kontroliuojama spauda visą laiką kursto žmones prieš Amerikos "imperializmą" ir baidą "kapitalistinio išnaudojimo" sistemą. Negalima niekinti kapitalizmo, o vėliau prašyti paskolų, maisto ir pramonės gaminių iš tų pačių kapitalistų.

Pirmas žingsnis taikai turi būti padarytas pačioje Kremliaus viršūnėje. Turi būti paruoštas įsakymas ne- kurstyti žmonių prieš kitas valstybes. Taip pat bet koks taikos susitarimas turi būti visų žmonių priimtas. Kol žmonės neturi teisės pasakyti savo nuomonės, kol už- drausta pasikeisti mintimis spauda ir žodžiu, tai joks saugumas neįmanomas. Bet kiekvienam aišku, kad lei- dimas žmonėms laisvai pareikšti savo nuomonę įvairiais visuomeniniais klausimais būtų galas sovietinei valdžiai ir santvarkai. Tokių nuolaidų dabartiniai Kremliaus va- dovai nedarys, nes tada patys rusai ir rusų pavergtos tautos trauks juos atsakomybėn už padarytus nusižengi- mus pagrindinėms žmonių ir tautų teisėms.

K. STREVA mas apie faktus, juos aiškina savaip, visai nesiskaitydamos su objektyvia tiesa.

St. Barzdukas savo redakci- niame prieraše dėsto, kad ne- kultūringa kitą šmeižti, nie- kinti, purvais drabstyti. Gaila, kad jis to netaiko Krašto pirmininkui, kuris, rašyda- mas savo atsakymą, jame dė- stomus faktus tempia ant savo kurpalio ir įžeidinėja bei įta- rina kitus.

Taip pat ne objektyviai pa- sielgta ir p. St. Barzduko, kai jis ištaisai talpina J. Gailos lai- šką, gi p. A. Repšienės laiško tik paskirus sakinius, kuriuos Krašto pirmininkas išsijuošęs "triuškina". Mano manymu, objektyvumas reikalauja, kad turėjo būt įdėtas "Pasaulio lietuvių" ir jos ištisas lai- skas.

Žinoma, kam teko ji skaity- ti "Naujienu" dienraštyje isti- sai atspausdintą, tam aišku, kur J. Gaila nušneka. Bet tam- kas p. A. Repšienės laiško iš- tisai neskaityti, tai iš paskirų sakinių gali skaitytojas tik- rai pagaltoti, kad jis iš tikrųjų yra LB priešas, kurį reikia apšaukti jos grovėja ir dema- gogus. Ar gi, tai nešališka, ir ar neklaidinami "Pasaulio lie- tuvio" skaitytojai? Ir ar tai žurnalistiniu požiūriu yra tvar- koj?

J. Gaila rašo, kad tamė laik- raštyje esą tiek netiesos, šmei- žų ir demagogijos, už tat jis, jo neskaitytas, net dėmesio i ji nekreipias, kas ten parašyta, nors ir ji pati liestu. Aš norė- čiau jo paklausti, iš kur gi, jis tada žino ir kas jam pranešė, kad šis laikraštis rašo netiesą ir šmeižtus, jei jis jo neskaity- to net dėmesio i ji nekreipia?

Kaip jis sužinojo, kad A. Repšienė "Naujienose" jam parašė laišką? Kam jis rado reikalą i jos parašytą laišką atsakinėti, teisintis, jei anot jo "Naujienose" rašoma tik de- magogija ir šmeižtai, i kuriuos jis nekreipia jokie dėmesio?

O vis tik išsina, kad J. Gaila kreipia dėmesį, ir "Naujie- nas" skaityto. Jis jas skaityto dėl to, kad jos rašo tiesą, tik su apgailestavimu tenka pasa- kyti, jis ją vadina melu, šmei- žu ir demagogija.

J. Gaila meta p. A. Juškevi- čiui kaltę, kad jis atidavęs LB tik tuos čekius, kuriuos Vasa- rio 16-sios šventės proga, au- kotojai jai išrašė. Išeitų, kad jis ne visus pingus atidavęs. Aiški išvada, kad p. Juškevi- čius yra nesąžiningas žmogus.

Be to, tai ne šmeižtas ir ne demagogija? J. Gaila nutylį faktą, kad aukos Vasario 16- sios šventės proga, jau nuo se-

no yra renkamos tik Altai. Ir ar galima patelinti, kad LB vadovai savo aplinkraščiais kursto lietuvių aukoti minė- tos šventės proga ne Altai, o LB, ar kitai kokiai organiza- cijai? Ko jie siekia, ar ne lai- vinimo veiklą susilpninti?

Ko, pagaliau, J. Gaila pyks- ta, jei Cicerio apylinkė pa- skelbė, kad LB susirinkimuose gali dalyvauti tik tie, kurie yra įsiregistravę ir apsimokėję na- rio mokesčių? Nejaugi toks reika- lavimas nesiderina su LB įsta- tais? Ar įstatai tai draudžia? Man rodos, kad kiekvienai or- ganizacijai privačiu taip pasi- tvarkyti, nes kitaip ji būtų tik palaida bala. Matyt, kad Ci- cero ir Marquette Parko apy- linkių valdybos matė reikalą tą paskelbti. Jų vadovai pama- tē, kad tokia "laisvė" būtų ateiti i susirinkimą buvo kie- no nors išnaudojama savo tiks- lams. Yra žinių, kad Cicerioje balsuoti i LB Tarybą atvykda- vo net ne lietuviai. A. Juške- vičius rašo, kad kažkoks dak- tariukas prisikvietė i susirinki- mą tokių, kurie niekad nebu- vo LB nariais ir jais niekad ne- bus, kad p. A. Juškevičius iš- mesti iš apylinkės pirminin- kavimo. Manau, kad jis šį faktą ne iš pirmo išlaužė.

Ir jei A. Juškevičius kreipė- si i Garbės Teismą, klausda- mas kas gi iš tikrųjų yra LB narys, tai joks nusikaltimas. Tiesa, kad Garbės Teismas neskels naujų įstatų, bet jis juos aiškina ir įpareigoja pa- klusti jo sprendimams. Kodėl J. Gaila nepasako, kad jis nesilaiko Garbės Teismo spren- dimo? Jis žino, kad Garbės Teismas išsprendė p. Juške- vičiaus ir Vaiciūno vadovau- jamas valdybas teisėtomis. Kodėl jis Garbės Teismo spren- dimų nepaiso?

Taigi ar J. Gaila neklaidi- na viso pasaulio lietuvių ir ar nesusiekinia ir patį Garbės Teismą? Ar iš jo pusės nede- magogiška rašyti, jog tai bū- tų nusileidimas melui ir dema- gogijai?

Kam klaidinti lietuvių, kad LB nepageidaujamas jauni- mas? Niekas taip nėra. Bet jei ti, atėjusi i susirinkimą, iš- šalies kas nors "diriguoja", kada jie turi pradėti triukšmauti, kojomis trypti, švilpti, tai toks jo palydavimas yra nepagei- daujamas.

J. Gaila klaidina pasaulio lietuvių, kad Chicago's Apy- gardos valdyba, p. Krono va- dovaujama, yra teisėta. Kaip demagogija? J. Gaila nutylį faktą, kad aukos Vasario 16- sios šventės proga, jau nuo se-

vo įsileisti? Gaila rašo, kad Garbės Teismas neįsprendė pa- lankiai Cicerio ir Marquette Parko apylinkių valdybų tei- sėjimo. Ar gi, jis rašo tiesą? J. Gaila netiki ir p. A. Repšie- nės nuosirdumu. O kas gi gali patikėti jo nuosirdumu, jos lai- šką paskaitęs? Juk jis net ne- rausdamas šmeižia "Naujienas". Ir tai jis daro tik dėl to, kad jos iškelia dienos švieson fak- tus, kurie nėra šmeižtai, nei demagogija.

Tiesa, kad tikrų faktų daž- niausiai nemėgsta tie, kurie bi- jo tiesos. Už tat, ir J. Gaila kiek beįmanydamas bando sunie- kinti "Naujienas", pareikšda- mas, kad jis i jas nekreipia dė- mesio.

J. Gaila teisinasi, kad LB apylinkės, nei apygardos ne- ruošia kelionių i pavergtą Lie- tuvą. Niekas joms iki šiam lai- kui, tokio priekaišto ir neda- rė. Bet lietuviškoji visuomenė, kuri veda kovą dėl paverg- tosios Lietuvos laisvės, jau se- niai laukia iš aukštųjų LB va- dovų atvirų pasisakymų bei išpėjimų dėl vaikų vežimo i pionierių stovyklas, dėl stu- dentų vykimo "gilinti" liuanis- tikos i pavergtą Vlnių. Ji lau- kia iš LB vadovų pasisakymų ir rengiamų ekskursijų i pa- pavergtą Lietuvą. Ji laukia pasmerkimo tiems, kurie apse- lanke pavergtoje Lietuvoje, grįžę giria ten okupanto sukūr- tą kultūrą bei kolchozine ge- rove. Ji laukė pasisakymų dėl lietuviams okupanto čia ruo- šiamų koncertų, bei parodų, pasisakymų dėl išleidžiamų liuanistinėms mokykloms va- dovėlių su prokomunistine propaganda. Lietuviškoji vi- suomenė to laukė seniai, nes tai mus skaldo.

Kodėl iki šiam laikui LB vadovai nerado reikalo, pasi- sakyti dėl bendradarbiavimo? Kodėl dabartinis Pasaulio LB pirmininkas p. Nainys "Pasa- ulio lietuvių" klausia, kas iš viso yra bendradarbiavimas su okupantu. Jis tokio net žo- džio neradęs lietuvių kalbos žodyne. Gal J. Gaila pasa- kys, kad tai politika, ir kad ši sritis priklauso Amerikos Lietuvių Tarybai. Visa tai yra politika. Bet kodėl LB vado- vai jau kuris laikas emėmsi politinės veiklos, emėsi var- tyti State Departamento duris ir spaudoje girtis, kiek jie šio- rie srityje yra didelių laimejimų pasiekę. Deja, jie nutyli kiek jų toks "politikavimas" yra pakenkęs vadavimo veik- lai.

(Nukelta i 5 psl.).

JUOZAS ŠMOTELIS

SENŲS LIETUVIŲ TIKĖJIMAS IR DIEVAI (MITOLOGINIAI PASAKOJIMAI)

7

2. Praamžius, atjausdamas jų būklę, pasiun- tē dvi dievaites, Gabiją ir Laimę, mokyti lietuvių ir padėti jiems išgyventi.

3. Kai Gabija ir Laimė atvyko, saulė jau bu- vo susilđžiūsi aplinkinius laukus. Linksma kai- menė ganėsi pievoje. Ten pat kiauė išsitiesusi gulėjo, o maži paršiukai kuteno jos papilvę. Eriu- kai laigė (bėgiojo šokinėdami). Bet lietuviai dar virpėjo šalčio krečiams ir baimingai žvalgėsi.

4. Dievaitė Gabija veikia parinko sausų ža- bų, įžiebė žiežirbas, sukūrė ugnį ir pamokė var- gšus, kaip reikia šildytis. Jie greit patyrė, kad ugnis ne tik šildo, bet ir degina bei skaudina. Jie gerbė ugnį, bet ir bijojo jos.

5. Kai dievaitė Gabija mokė lietuvių, kaip naudotis ugnies šiluma, dievaitė Laimė parinko uogų, žirnelių, rugštynių, zuikio migdolų ir kito- kių gamtos skanėsių, kuriuos Praamžius buvo sutvėręs. Lietuviai valgė, gėrėjosi ir stebėjosi, kad jie patys iki šiol skanėsių nematė.

6. Netoli ant kalvos buvo vaismedžių sodelis. Obelių ir vyšnių šakos linko nuo vaisių, bet niekas jų neskynė. Obuoliai buvo dar neprinokę, bet vyš-

nios jau valgomos. Ten pat buvo ir dirvožemiai, kuriuose augo žirniai, pupos ir gardakuliai (val- goma daržovė, panaši i salieras). Kiek žemiau sodelio buvo lenksmė (loma), kurioje sroveno upelis, o už jo buvo beržų ir lazdynų giraitė. Laz- dynų šakos linko nuo riešutų kekių. Riešutai bu- vo dar neprinokę, dar apgaubti lukštais. "Kai lukštai prasiskleis", — dievaitės aiškino lietu- viams, — "tai pamatysite riešutus, kurių bran- duoliai bus valgomi. Skinkit, aižykite ir valgykite".

7. Dievaitės ir lietuviai nuvyko prie liūgo (liūno), ten pat už miškelio. Tai buvo užakės ežerėlis, apklotas samanomis ir apaugęs žilvičių kereliais.

8. Dievaitės liepė lietuviams rauti samanas ir, padžiovinus jas saulėkaitoj, susikrauti bet kur po medžių gulti. Lietuviai paklausė dievaičių, rovē samanas, džiovino ir po lapuotu beržų pasi- darė gultus. Dievaitės nuėjo savo keliais, o lietu- viai samanosė gerai miegojo. Buvo minkšta ir šil- ta.

9. Vos saulei patekėjus, dievaitės atvyko i miškelį ir pažadino miegančius lietuvių. Ištisa dieną jos praleido bemokydamos naujuosius tva- rinius, nes taip buvo įsakę Praamžius. Kitų tva- rinių Praamžius taip nemokė, nes jiems buvo davęs omę (instinktą). Ir lietuviams Praamžius davė omę, bet jis geidė, kad be omės lietuviai greit įgytų ir patyrimą, nes jiems teks valdyti

10. Taip Praamžius įsakytos dievaitės nu- sivedė lietuvių i pievą, kurioje, be žolės (smilgų ir motiejukų) buvo apščiai ir ružavų dobilų. Die- vaičių paraginti, jie skynė dobilų žiedus ir valgė. Tai buvo skanus pusryčiai. Po to visi žengė aukš- tyn i kalvą, kur augo ir sirpo žemuogės, ir tomis uogomis jie pabaigė pusryčius. Ten pat dievaitės parodė, kaip atskirti rūgštynes nuo bet kokių la- pų, ir kaip pažinti zuikio migdolus. Toliau kal- voje Praamžius buvo sutvėręs apšiurnų (gausų) uogyną aviečių, agrastų ir ašoklių. Pamatė tas dievo dovanas lietuviai omiškai (instinktyviai) isi- tikino, kad jie yra gerai Praamžiaus aprūpinti.

11. Ugnis lietuviams buvo labai svarbus daik- tas. Prie ugnies jie galėjo pasišildyti, pasižibinti ir grybą pasiekti. Vėlesnio gyvenimo eigoje ug- nį jie dar labiau vertino. Dabar jie prašė dievai- tės Gabijos, kad ir juos pamokyty, kaip įžiebt i ugnį. Bet dievaitė savo galios kitiems perduoti negalėjo. Tačiau ji pamokė, kaip degancia ugnį išsaugoti nuo užgesimo.

12. Per septynias dienas dievaitės davė lietu- viams daug pamokymų, o septyniosios dienos pa- baigoje — kėlėsi i dangų.

K. VAINAUSKAS

XI

LIETUVIŲ PAŽINTIS SU DIEVU PERKŪNU IR SU DIEVAITE LINKSMINE

1. Kai dievas Perkūnas pirmą kartą veidas

veidan sutiko lietuvių, šalčio ir baimės apimti jie drebėjo. Pereitos nakties lietus buvo užgesi- nęs jų ugnį ir permerkęs samanų patalus. O nak- tis buvo šalta.

2. Tai matydamas, dievas Perkūnas paleido iš savo panagių žaibą ir uždegė sausų žabų krūve- lę. Lietuviams tai buvo nematytas dalykas. Jie šildėsi, reikšdami Perkūnui meilę ir dėkingumą, o Linksminė visiems gerą nuotaiką teikė.

3. Pasišildę, apsiraminę, jie dievo Perkūno vedami nuėjo prie tokio kalno, kurio viršūnėje kyšojo uolos, o vienas šonas buvo status, lyg nu- kirstas. Perkūnas, užsėkęs ant to kalno, trenkė žaibu, ir dideli akmens luitai nuriedėjo pakalnėn. Trenkė antrą kartą, ir dar daugiau atskalų nu- griuvo.

4. Tada Perkūnas nužengė nuo kalno, iš nu- griuvusių uolų sudėstė sienas, o vieną atskalą už- metė ant viršaus, ir tokiu būdu padarė urvą. Ten jau lietus neužlijo ir vejas negairino. Po to Per- kūnas davė lietuviams akmens kastuvus ir liepė nulyginti žemę. Kai tas padaryta, liepė atsinešti samanų ir pasidaryti gultus.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBĘ

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: HEMLOCK 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5 val.
ir šeštadieniais, 9-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius,
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-3 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.
Ofiso tel.: HE 4-1818
Residentijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2434 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį, 9-6 val. vak. Šeštadienį,
nė 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Resid. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

3 easy ways to get the Zip Codes of people you write to:
1 When you receive a letter, note the Zip in the return address and add it to your address book.
2 Call your local Post Office or see their National Zip Directory.
3 Local Zips can be found on the Zip Map in the business pages of your phone book.
Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

STASYS JUŠKENAS

JUOZO MIKUCKIO SVAICIOJIMAI

Jau ir Amerikoje atsirado Juozo Mikuckio ok. Lietuvoje parašyta knyga, pavadinta "Šioje ir anoj pusėje". Ją redagavo: redaktorė P. Petruševičienė, meninis redaktorius R. Dichavičius, techninė redaktorė B. Tolvaišienė ir korektorė O. Malinauskienė.

Pratarmėje rašoma, kad dalis Mikuckio atsiminimų, jo paties parašyta, o kita dalis — jam mirus ir nespėjus visą knygą parašyti, parašyta iš jo paliktų užrašų ir fragmentų.

Ivade pavadintame "Tiesos žodis" (tikrumo turėjo būti melų žodis) Mikuckį vadina kontraversine asmenybe. O už tai, kad jis buvo eiliniu rusų šnipeliu, ir "Tarybinės Lietuvos" patriotų eiles įrikiavo. Baltušis išvardina visą eilę asmenų: Škirpą, Plechavičių, J. Pajaujį, A. Vokietaitį, A. Gylį, O. Urboną, P. Saladžių ir daug kitų, duodamas jiems įvairius epitetus, mini ir net kelis kartus kartoja ir kolioja ir "Klaipėdą vokiečiams atidavusį — gestapininką" Jurgį Bruvelaitį.

Dauguma išvardintų asmenų tikrai yra dirbę Lietuvos atvadavimui, bet kuriems galams prisiejo sprauti ir jų eiles Jurgį Bruvelaitį — nesuprantama. Greičiausiai iš pykčio, kad Kruviniojo Kremliaus ranka nepasiekė jo sunaikinti, ištemti į Sibiro taigas. Juk šimtai klaidėdvių veikėjų ir eilinių lietuvių kaulus paliko Sibiro plotuose. Net rusams niekuo nesiskaitė lietuvių veikėjai Borchertas, Brakas ir kiti buvo ištemti į Sibiro. Jurgis Bruvelaitis, vokiečiams okupavus Klaipėdos kraštą, negavo Vokietijos pilietybės, iš Klaipėdos krašto buvo ištemtas ir tik žmonos dėka nepateko į vokiečių katus. Jo šeima

Vokietijoje gyveno su užsieniečiams skirtais dokumentais. Buvo laikomas Lietuvos piliečiu.

1947 m. anglai atgabeną jį į Watenstedto stovyklą ir įsakė jį įtraukti į stovyklos gyventojų tarpą. 1949 m. balandžio mėn. buvo perkeltas į Wehnen stovyklą, o iš ten 1950 m. su savo gausia šeima keturiais stūnėmis, dukra ir žmona išemigrovo į Kanadą ir visai nesireiškia nei antitarybinėje ir net kokioje nors lietuviškoje veikloje. Tai ir vadinamas "Gestapininku" ir kitaip tikrai nesuprantamas.

Toliau Mikuckis porina, kad jo senelis buvęs grafo Tiškevičiaus baudžiauninkas. Tėvai norėję, kad kunigu būtų, bet jo galva buvo pripūsta laisvamanybės vėju ir dėlto kunigu netaps. Patekęs 1918 m. į vokiečių nelaisvę. Suminėjęs Nepriklausomybės laikais eitas pareigas Baltušis skundžiasi, kad Mikuckis 1924-1925 metais "poetas lyrikas, o šetau — žvangina kalėjimo raktais". Jau tais laikais Mikuckis galvojęs, kad nepriklausomybė yra tik "ponams". Bet jis pats daugiausiai jiems talkininkavo. Net ir vadinamoji "pažangiečių" spauda Mikuckį vadino "darbo žmonių budiu", bet jis teisinasi tais laikais nesupratęs istoriniai įvertinti įvykius. Greičiausiai, kad tais laikais dar nebuvo enkavedistų užverbuotas būti šnipu.

Sakosi, visai teisingai buvęs pasodintas 1940 m. į kalėjimą. Bet būdama "humanizacija" tarybinė valdžia jį įvertinusi ir į savo kabinetą pasikvietęs Aleksandras Gudaitis — Guzevičius (tuometinis vyriausias enkavedistas) pasakęs — "Jis esmės jūs niekuo nekaltinamas, byla visai nutraukta". Ir ten pat Guzevičius pasiūlęs jam būti jo šnipu. Kad gražiau skambėtų, tai vietoj žodžio šnipas, būsiąs žvalgu vadinas. Mikuckis kaip buvęs karininkas, sudaužęs kulnėmis ir pasakęs, kad jis visą laiką buvęs darbo žmonių draugu.

Pasiūlytas pareiga būti šnipu apsiėmęs sąžiningai pildė. Ir taip tapęs "Darbo žmonių draugu". Tegul jį velniai griebia toki darbo žmonių draugu! Rašo kad prieš jį byla buvo nutraukta, o vistik kalėjime buvo išlaikytas iki 1941 m. kovo mėn. Tai yra iki repatriacijos į Vokietiją.

Atvažiavęs į Vokietiją pasakoją, kad kalėjime buvęs kankinamas, net jį kameroje buvęs įstumtas išprotėjęs stambus geležinkelietis, kad jį pasmaugtų.

Per vadinamą "koštuvą" (Durchschleusung) gavęs Vokietijos pilietybę su teise gyventi "Altreiche" (senajame Reiche). Gyveno visą laiką Braunschweigo mieste. Karui pasibaigus Braunschweigo mieste Rosalie kareivinėse įsteigęs stovyklą ir rūpinęsis vaikais ir "bėgančios bandos jaunais apstėtaisais". Kitiems jam buvę ne prie širdies. Toliau pasakoją pradėjęs visose pabėgėlių stovyklose lankytis. Tai daug jam kainavę, bet nutyli, kas jam tas išlaidas padengdavo. Aišku ir be jo pasisakymo, enkavedistai. Daugiau jis po stovyklas lankėsi enkavedistų parūpinomis mašinomis.

O dabar truputį nukrypšiu į šalį. Apie porą metų su Mikuckiu teko gyventi vienoje stovykloje. Jau esu rašęs, kad Mikuckis būdamas stovykloje rašinėjo apie gyventojus įvairiausių tikrų ir išgalvotų dalykų Amerikoje komunistinėje spaudoje ir ok. Lietuvoje leidžiamuose laikraščiuose, Mo

SPAUDA IR LABDARA

Nežiūrint gruodžio pradžios ir gan pasijurpusio oro, Toronto Lietuvių Namuose jau vyrauja besitarinanti švenčių nuotaikos. Šalia virtuvėje triušiančių ir svečių aptarnaujančių šeimininkių, jau yra platinami pakvietimai Kūčių vakarienei ir Naujų Metų sutikimui. Ir svečių pastebimai daugiau prisirinkę šio sekmadienio popietėj. Šiandieną salė beveik pilna bėpietujančių, postringaujančių ir savom problemom besidalijančių tautiečių.

Prie vieno stalo pasikalbėjimo tema sukasi apie lietuvišką spaudą, apie prenumeratos atnaujinimą ir apie švenčių progą daugiau pasireiškianti dosnumą. Ypač kiek tai liečia savą spausdintą žodį, pridėdam jam vieną kitą žaliuką, ar per jį pasveikinant savo artimuosius.

Vienas tautietis pasakoja kaip neseniai jis aplankęs iš Toronto išskėlusius ir prie Stayner įsikūrusius savo pažįstamus. Jų ten esąs susidaręs jau nemažas būrelis, daugiausia, žinoma, pensininkai. Vieni gyvena pačiam miestely, o kiti šalia esančioje Springhurst vasarvietėje. Kitaip tariant jie ten įsikūrę miško prieglobstyje, prie Georgian Bay pakrantių.

Besisvečiuodamas ir besikalbėdamas su tenyščiais bičiuliais, jis pastebėjęs, kad proporcingai imant, jie ten daug daugiau skaito Naujienas negu mūsų torontiečiai.

Tai išgirdęs į pokalbį įsiterpia greta sėdėjęs kaimynas ir sako, kad dėl to jis ne kiek nesistebis. Viena, kad anie daugiau atsiskyrę, spaudoje, šalia informacijos, randa kasdieninį bičiulį, o antra, kad toje gražioje gamtos vietoje yra apsigyvenę sumanesni torontiečiai. Tokie mūsų tautiečiai, kurie papsirūžo ir išdrįso išsikelti iš miesto. Kaip individualų pavyzdį jis nurodo savo pažįstamą Stasį Jonaitį. Gyvendamas mieste ir būdamas statybininkas jis nutarė pasitraukti iš to trūkumo ir užnuodyto oro. Nieko nelaukdamas jis pasistatė miške namą ir persikėlė ten gyventi. Pastoviai įsikūręs, jis ne tik netrūko darbo, bet

ho ir kitokiais slapyvardžiais prisidengęs.

Tuomet jis ir dar keletas skleidė stovykloje žinias, kad Juškenas esąs komunistuojantis. Buvo net stovyklinis teismas sudarytas. Ir net buvo Juškeno iškamša pakarta.

Atvykęs į Ameriką ir pradėjęs Naujienose bendradarbiauti atsirado apie Juškeną įvairių ir vis "iš patikimų šaltinių" žinių, kad Juškenas Lietuvoje deginęs pienines, Utenos kalėjime sėdėjęs. Nežinau, ar kitiems laikraščiams pranešinėjo, bet Naujienos tokių pranešimų gaudavo. Net poroje susirinkimų buvau koliojamas kaip komunistuojantis ir dar velniai žino kokių nederbių pilnas.

Anoniminis laiškas rašdamas ant voko "užrašydavo" "Tovariš Sergej Juškenov". Nedavė ramybės ir pas mane gyvenusiam nuomininkui, bombarduodami jį anoniminiais laiškais. Viduranktyje "Special delivery" laiškus atsiųsdavo. Stalino paveikslais ir Vilnini aprūpindavo.

Tas pats Mikuckis trankydams po Chicago mane gerai pažinusiems sakė, kad esu geras vyras, gi tiems kurie manęs nepažinojo, aiškino, kad jis tikrai žinąs, jog Juškenas komunistėlis ir dar kažkokas metisas, rusko ir žydės vaikas. Daug pas ką jis buvojo ir ballavojo, net telefonu pasakbindamas keikė Naujienas ir jų bendradarbius. Sakė, bendradarbiausius Drangę ir kituose laikraščiuose, bet su komunistinėmis Naujienomis ir jų bendradarbiais jokių reikalų nenorįs turėti. (Bus daugiau)

nespėjo priimti net visų užsakyimų. O pamatytumėt jūs, kaip jis gerai atrodė gyvendamas gamtos prieglobstyje, vyras kaip tikras žuolas.

Bet istorija apie Jonaitį čia dar nesibaigia. Turėdamas vietos savo name, jis priėmė gyventi ankstyvesnės kartos tėvynainį Valerijų Sibulį. Vieną darbštų, ankščiau Port Arthur gyvenusį ir iš ten mūsų periodiko bendradarbiavusį plunksnos žmogų. O persikele pas Jonaitį, pradėjęs padėti prie šeimnininko vedamų, statybos darbų.

Laikui bėgant, ramiame, dviejų vyrų, darbštumu perpildytame gyvenime, atsitiko nelaimė. Auto katastrofoje buvo sunkiai sužeistas Sibulis. Jam buvo sužalotos abi kojos. Nuvežus į ligoninę, vieną koją pavyko išgelbėti, o kitos — ne. Tuo metu vietinėje spaudoje buvo trumpai paminėtas tas nelaimingas atsitikimas. Vėliau sekė ilgas Sibulio gydymas ir taip viskas pasimiršo laiko tėkmėje.

Aišku, po to niekas iš torontiečių kitaip ir negalvojo, kad ligoninėje aptvarkytas, kiek sustiprėjęs Sibulis bus patalpintas kurioje nors prieglaudoje. Kaip padarė kai kurie lietuviai atsikvėję iš tėvynės savo tėvus. Nežiūrint, kad čia gyvena vaikai buvo gerai prasikūrę, turėjo erdvas patalpas, kai kurie dar į kambarių net nuomavo, bet atvykusiems tėvams nebuvo pas save vietos.

Ir koks buvęs ši istorija pasakojančio piličio nusteimas, kai pereitą rudeni, lankydams Jonaitį, atradęs ten ir Sibulį. Abu vyrai, kaip ir ankščiau patogiai ten tebegyvena. Tik dabar jie turi gerą šeimnininką, kurį prižiūri abu vyrus ir rūpinasi namų apyvokos reikalais. Jonaitį, kaip ir ankščiau, jis atradęs labai užsiėmusį su vedamom statybom, o Sibulį, jau visai sustvėrėjęs ir daugiau prisilaikanti namų aplinkos.

Jeigu ne toji nelaimė, apie kurią jis žinojęs visais detales, jis vos nepasiklauses Sibulį, kodėl anas nesąs su šeimnininku, kodėl nepadėdąs Jonaičiui prie jo vedamų statybos darbų?

S. Pranckūnas

JUOZAS GAILA KLAIDINA...
(Atkelta iš 4 psl.).

Gaila prisimena ir dr. R. Paeglių, kuriam reikia sumokėti tūkstančius dolerių už kaską jo talkininkavimą Kudirkai išvaduoti. Reikia nusteiti ir paklausti, už kokią jo talkininkavimą? Kodėl apie tai nekalba Alta? Spauda skelbė, kad Alta apmokėjo už Kudirkos šeimos kelionę iki Chicago. Iš viso šis Paeglio talkininkavimas nėra aiškus dalykas dengiamas kažkokios paslapties. Reikia tik baimintis, kad mūsų didysis lietuvis nebūtų sukompromituotas svetimųjų talkininkavimu.

J. Gaila pyksta, kad Chicago pensininkai rinko parašus išimti iš lituanistinių mokyklų švietimo Tarybos išleistą prokomunistinę propagandą vadovėlį. Išeina, kad jis, būdamas Krašto pirmininkas, gina ir "Tėvų namelius...". Taigi, šis jo laiškas, paskelbtas "Pasaulio lietuviųje", — aiškiai parodė, kas šiandien vadovauja JAV LB, kas ją veda į šunkeljus, kas erzina ir pykdo lietuvišką visuomenę. Idomu kaip ilgai frontininkų vadai dės surasti LB tokius vadovus, kurie ją atstatytų į jai skirtas vėžes ir grąžintų lietuvių visuomenei santaiką.

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Ką tik darytumėte, darykite iš širdies, kaip Viešpaties, o ne žmonių, žinodami, kad iš Viešpaties gausite paveldėjimą, kaip atlyginimą, nes tarnaujate Viešpačiui Kristui". — Kol. 3:23, 24.

Šitie žodžiai parodo krikščioniškos religijos pagrindus. Pasaulis nori eiti visai kitokiu keliu, kuris šventajame Rašte vadinamas "platus keltas". Apaštalo pasakytą, kad Dievo bažnyčioje didžiausias yra tie, kurie tarnauja kitiems ir suteikia daugiausia pagalbos. Didžiausios bažnyčios tarnauja pati bažnyčiai Galva, Viešpats Jėzus. Jis atidavė net savo gyvybę mūsų naudai. Mūsų Viešpaties tarnavimas nebuvo tik pasirodymas, bet aktualus atidavimas gyvybės, kaip atpirkimo kainos už mus. Panašiai ir mes, tikrieji Kristaus pasekėjai, turime mylėti vieni kitus ir tarnauti vieni kitiems, ne dėl pasirodymo, pavadinimo arba titulo, bet tikrybėje ir tiesoje.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-5
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTŲ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAICA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTI.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RUDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

SENTAUSIAS AMERIKIETIS SVENCIA 113 KALEDAS

William Jones, gimęs vergų šeimoje 1861 metais per Kalėdas Newporte, Virginijoje, šiemet 113 kartą švenčia Kalėdas ir savo gimtadienį.

Dar būdamas 5 metų jis pradėjo dirbti — medvilnę skinti gaudamas atlyginimo po 25 centus už ilgą darbo dieną: pradėdamas dar prieš saulės patekėjimą ir baigdamas saulei nusileidus. Būdamas 11 metų jis atskėlė į Chicago, kur gavo darbą prie statybos, gaudamas po 75 centus už dieną.

Jis pergyveno 7 žmonas ir 14

vaikų. Jokios mokyklos nėra lankęs. Pirmą žmoną vedė būdamas 18 metų amžiaus, paskutinę vedė būdamas 101 metų, o ji 73 metų. Šiuo metu gyvena gerų žmonių šeimoje 1822 South Christiana ave., Chicagoje.

KALĖDŲ PARADAS MIESTE

Šiandien, šeštadienį, gruodžio 14 d. Chicago miesto centre nuo 11 valandos priešpiek vyksta didžiulis Kalėdų paradas, kurs prasidės iš Wacker Drive ir State street kampo ir baigiasi State st. ir Congress st. sankryžoje. Parade dalyvauja 25 dekoruoti vežimai (flotai), rašteliai "gigantai" (milžiniškos žmonių ir nežmonių figūros), apie 3,000 muzikantų, apie 1000 "pom-pom" grupės žygiuojančių mergaičių, grožio karalaitės ir Nutcracker baletų šokėjos — balerinės.

CTA NUPIGINIMAI GALIOJA

Pikarskiui patapus CTA pirminku buvo pradėti įvairūs bandymai kaip viešąją transportaciją miesto autobusais ir "L" traukiniais padaryti patrauklia. Nupiginti važmos bilietai moksleiviams ir pensininkams

žymiai pagyveno važinėjimą, bet gal daugiausiai žmonėms patiko sekmdieniai "supertransportacijos pasai", kur už 70 centų nusipirkęs visai dienai "pasa" gali išstig dieną busais ir traukiniais važinėti nuo 3 valandos sekmdienio ryto iki 3 valandos ryto pirmadienį. Vaikams ir pensininkams toks "pasas" kaštuoja tik 45 centai.

Praeito rugpjūčio 2 dieną tą naują įvedus pirmąjį sekmdienį tuos pasus pirkė 22,000 žmonių, o lapkričio 27 dieną jau 77,774. Tie "pasai" bus parduodami neribotą laiką ir po Naujų Metų.

SUŽVĖRĖJĘ VAIKEŽAI TURI BŪTI SUDRAUSTI

Pasto laiškanesys rado apiplessę, surašytą ir sumuštą be sąmonės 18 valandų išgulėjusį 95 metų amžiaus Bruce Bodamerį, įvairenybių krautuvėles savininką, gyv. 6642 N. Clark street. Nuvežtas į ligoninę atgaivintas ir aptvartytas Bodamer pasakė policijai, kad jis sužalojo du jauni vaikežai, kurie iš jo krautuvėlės pagrobė apie 10 dolerių pinigais, du senus televizijos apie \$35 vertės aparatus ir nuo Bodamerio piršto nusimautą žiedą.

UZRAKINTI AUTOMOBILĮ

Kadangi prieš šventes žmonės perka visokių dalykų, kuriuos dažnai pasidėda automobiliuose ir patys vėl nueina įvairiais reikalais, vagiškai turi pelningą užsiėmimą "tikrindami" automobilių uždarius. Policija pataria nepalikti pirkinčių automobiliuose matomose vietose, o uždaryti bagažinėje (trunkne), nes kai vagys nemato, tai ir pagundos mažiau tetrui laukti ir automobilį, o automobilių durims atrakinti jie turi visokių priemonių.

IROQUOIS TEATRO GAISRAS, KURIAME ŽUVO 602 ŽMONĖS

Žiemos šventių sezono metu prieš 71 metų teatro gaisre Chicagoje žuvo 602 žmonės. Ta nelaimė įvyko naujamie moderniam, puošniam Iroquois teatre 1903 m. gruodžio 30 dieną. To teatro vietoje šiandien yra Oriental kino teatras Dearborn ir Randolph gatvių kampe.

Iroquois teatre tą dieną vaidino garsoji Edie Foy trupė su 300 aktorių personalu. Vaidinimo metu kilus už scenos gaisrui, nepaprastai greitai užsidegė įvairios dekoracijos ir butaforija.

Pats Eddie Foy atėjęs iš užkulisų (į sceną) pasakė, kad yra prasidėjęs gaisras, kurs tačiau bus užgesintas, paprasė orkestrą toliau groti, o publikai ramiai tvarkingai apleisti salę. Tuo momentu laikas atidarė duris iš užkulisų į sceną ir atsiradęs smarkus skersvėjis ugnį

**NAMŲ ĮKAINAVIMAS
NEMOKAMAI**
Turime pirkėjų.
J. BACEVICIUS
Tel. 778-2233

**PUSMEČIUI 56 DOLERIAI
(10/20/5/UM)**
Pensininkams automobilių
APDRAUDA
Amžius 62-80
J. BACEVICIUS 778-2233

AL. IRIGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sažiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9523 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

**LIETUVIS
DAŽYTOJAS**
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Daro namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

CARETAKERS

TO LIVE AT FUNERAL HOME.
Large modern apartment and salary.
Lithuanian and English speaking.
Tel. 974-4410

permetė į seną, kuri kaip parakas suliepsnojo ir visą salę pripildė dūmais ir karštu oru.

Kilus neapsakomai panikai žymiausia publikos dalis — 602 suaugusių ir vaikai žuvo. Šian dien toje vietoje nėra nė ženklo tragedijai priminti.

ISTORIJA KARTOJASI

— Tėte, ar atsimeni tą istoriją, kurią man pasakojai, kaip tave išmetė iš kolegijos?
— Taip.
— Aš ką tik pagalvoju: kaip keista, kad istorija kartojasi.

• Smulkiausias žmogaus kūno kraujągyslės — kapiliarai kartu paėmus siektų 100 tūkstančių kilometrų.

• Žąsys ir antys ištveria 110 laipsnių šalčio.

• Viename hektare dirvožemio yra apie 3-6 tonos gyvųjų. Jų dėka derlius padidėja 2-4 kartus.

★ Gerą žmogų ir kiaušį įspiria.

TRUMPAI

— Petras Maikauskas, Rochester, NY, vajuos proga atkreipė dėmesį į Naujienas, gerai susipažino ir, įvertindamas jų darbą bei pastangas, užsisakė vieneriems metams. Dėkodami jam už dėmesį, taip pat tariame dėkui mūsų skaitytojui Broniui Strikačiui už supažindinimą su Naujienomis ir jų platinimą.

— Salomėja ir Kostas Janušai iš Marquette Parko apylinkės švenčių proga sveikina savo draugus ir pažįstamus, organizacijų bendradarbius ir kaimynus. Vietoje kalėdinių kortelių Naujienų paramai aukoja 10 dol.

— Charles Bukaveckas iš Coral Gables pesikėlė į Miami, Florida, o Albinas Rudinskas iš Rochester, Mich., atvyko žiemos meto atostogoms.

— Ponia P. Balsienė, Toronto, Ont., Canada, pratesė savo mieles mamytės p. A. Kriaučiūnienės prenumeratą taip pat parėmė Naujienas 6 dol. dovana.

— Ponia F. Modesta - Modestavičienė, Cleveland, Ohio, kartu su sveikinimais ir gerais linkėjimais besitartinančių švenčių proga, atsiuntė Naujienų paramai 5 dol.

— Juozas Mociškis iš Bridgeport apylinkės mus aplankė sveikinti su artėjančiomis šventėmis ir ta proga įteikė penkine už kalendorių. Taip pat jis įteikė 20 dol. ir prašė perduoti pagėbusiems iš sovietų — jūrininkui Stankevičiui ir Brazilinkams.

— Jonas Pronskus, Waukegan, Ill., pratesdamas prenumeratą, atsiuntė Naujienų paramai 5 dol. Paulius Varis, Santa Monica, Cal., atsiuntė 3 dol. Naujienų vadovybė visiems rėmėjams nuoširdžiai dėkoja. Taip pat taria dėkui platintojams ir naujienoms skaitytojams.

— Erwin J. Michaels, lietuviams žinomas nekilnojamojo nuosavybės pirkimo — pardavimo tarpininkas Brighton Parko apylinkėje, pripažintas Rele Inter-City patarnavimų sąjungos vienu iš 20-ties geriausių savo patarnavimais visoje Amerikoje. Jo įstaigoje parduveju dirba p. Vertelka.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia
TYPIST
with general experience.
If possible payroll knowledge.
Pleasant job.
Salary open.
OA 4-1221

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

PARDAVINĖJU ASTROLOGIJOS IR OKULTIZMO KNYGAS
ir duoda patarimus kasdien nuo 3:30 po pietų iki 7:00 val. vakaro, o šeštadieniais nuo 11:00 val. ryto iki 7:00 val. vak.

Panelė ELINORA JAKŠTO.
2517 WEST 71 ST., CHICAGO, ILL.
TEL. 471-1282.

— Ponia J. Čiuprinskienė iš Bridgeport apylinkės lankėsi Naujienose sveikinti besitartinančių švenčių proga darbuotojus ir visus naujieniečius. Kai kurie čikagiečiai nežino jos pavardės, bet žino Naujienų pirkniuose verdamus spurgus — pončkas, dėlto ir vadina "ponia, kuri verda skanias pončkas". Prie savo sveikinimų ji pridėjo penkinę Naujienų paramai.

— Ponia Nellie Shukis iš Marquette Parko apylinkės suruošė 4-H klubo narėms ir veikėjoms kalėdines vaišes. Greta Jaunųjų verslininkų, 4-H Klubai yra viena iš sėkmingiausių neakademinių jaunimo organizacijų. Jų programos sudaro Illinois universitetą, pritaikydamos jas miesto ir provincijos jaunimui.

— Anton Walteraitis, gyv. Union Mills, Ind., apylinkėje, atvyko į Naujienas susipažinti su jų darbuotojais ir vajuos bei švenčių proga jas užsisakyti. Jis jas gaudavo pasiskaityti iš savo brolio, gyv. Porter mieste. Maionu buvo su juo susipažinti ir pakalbėti apie ankstyvesnius laikus ir dabartines aktualijas, svarbias visiems lietuviams. Būdamas toliau nuo lietuviškų centrų, jis pastebėjo, kad Naujienos yra tinkamiausias visiems laikraštis, kreipiantis dėmesį į žmones, o ne į partijas. Tokį laikraštį turėtų skaityti visi Amerikos lietuviai.

— Marija Knystautienė, Danbury, Conn., įvairiomis progomis remia lietuvišką spaudą. Besitartinančių švenčių proga, ji atsiuntė laišką su sveikinimais ir gerais linkėjimais ir juos padėdavo 10 dol. Naujienų paramai. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams, platintojams ir naujienoms skaitytojams.

— Rašomosios mašinėlės lietuvišku raidynu, visom kalbom ir gaidoms, visuose modeliuose gaunamos Chicagoje: dieną LU 5-9500, ir vakarais pas A. Daugirdą tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA Savininko: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (Pr).

— Elektros įvedimai, pataisymai. Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greit, garantuoti ir sažiningai.

Klaudijus Pumputis,
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559. (Pr).

— Gražiausias dovanas Kalėdoms ir kitoms progoms gaukite Transatlantic Gift Shop, 3362 So. Halsted St. Taip pat didelis pasirinkimas lietuviškų kalėdinių kortelių. Telef.: BI 7-3883. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RČIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

NAUJAS ŽVILGSNIS

JAUKUS 4 KAMBARIŲ mūras apie 19 m. 2 auto garažas. Arti Margučio. \$14,000.
OCTAGON MŪRAS 6 kambarių plus gręžis 3 kambariai sausas beismante. Gręžis šildymas. 2 auto garažas. Apie 50 pėdų lotas. Marquette Parke. — \$22,000.
LIUKSUS 6 BUTŲ 15 metų mūras arti Chicago Lawn ir Kedzie. Platus lotas. Čia pinigais saugus atečiai ir naudingas. \$74,400.
DIDELIS 5 KAMBARIŲ 2 aukštų 20 metų mūras. 1½ vonios. Sausas pušinis beismante. Blokas i pietus nuo Marquette Parke ir Kedzie. — \$22,950.
2 AUKSTŲ MŪRAS — pinigams rinkti. Marquette Parke. Dabar duoda pajamų apie \$8,000 metams. Vieną senutę negali prižiūrėti ir atiduoda už \$40,000.
1½ AUKSTŲ NAMAS, 2 butai ir 3 auto mūro garažas. Fantastiškai rami vieta prie net Marquette Parke. Seimose skrybys verčia parduoti už \$22,500.
PUOŠNUS 3 BUTŲ 15 metų mūras ir 2 auto mūro garažas. Arti mūsų ofiso. \$48,000.
2 BUTŲ 18 METU MŪRAS, tviska iš lauko ir viduj. Arti Maria High, \$34,000.
3 BUTŲ OCTAGON originalas, modernus viduj. 3 auto mūro garažas, gražiam Marquette Parke. \$46,500.
10 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildymas, alumi. langai, 60 pėdų lotas, 2 auto mūro garažas. \$17,000 pajamų. Arti mūsų ofiso. \$77,000.
3 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas. Arti vieniolyno. \$30,000.
2 BUTŲ MŪRAS ir 3 kambariai beismante, garažas, arti mūsų ofiso. \$28,500.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVAIRŲS
DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILN-
JAMO TURTO PIRKIMAS — PAR-
DAVIMAS.

BALYS RUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengtu mieste ir užmiestyje naujus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandeninis boileris ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sažiningai ir garantuoti.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$112 metams automobilio
Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
iškvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-
žomi. Darbas atliekamas sažiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 774-5888
Anicetas Garbauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje
**NORMANA
BURŠTEINA**
Tel. 263-5826
(staigos) ir
677-8469
(buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių pastan-
gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis
bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENE — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sažiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo
įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai,
maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tai sukakti, gerbiant pirmojo
Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmū-
nus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skel-
biamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtu lietuvių laisvę,
neidamas ir nesidėdamas ir sanderius su okupantais ar jų igalioji-
niais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institu-
cijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tiliąja lietuvių dauguma žiais pasimetimo, retor-
ikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos
ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geroje draugijoje girti Nauje-
nas yra mada. Lėl ta mada tapas pas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisią Jubiliejinių metų proga
skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos
spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiimant Naujienas tikslu sudaryti
grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos,
taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lie-
tuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00,
trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams
— \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsienio-
se — \$31.00 metams. Supažindinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siūnciu dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio
vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siūsti Naujienas vieną savaitę susipaži-
nimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS